

Anul 4,
Nr. 6,
februarie 2015

Rădăcini

Revistă de istorie, cultură și tradiție locală
editată de Asociația PRO MEMORIA.
Scrisă de osiceni, despre osiceni, pentru osiceni

Opera din Viena în 1938

3000

	EDITORIAL	
Paul Aretzu	Darul nunții	3
	ISTORIE	
Ioan Paul Popescu	Anul 2014 și Casa Regală a României	5
Sorina Iacob	Un rege, o regină	6
Ion D. Tîlvănoiu	Două documente necunoscute din fondul Mănăstirii Brâncoveni	7
Mihai Vărzaru	Despre istoria românilor, de la alții...	10
	FILOSOFIE	
Nicolae Coande	Împreună - zidiți	13
	CULTURĂ	
Marian Drăghici	Minima argheziană.	
	Rugăciunea de la Gorj	17
Gheorghe Grigurcu	laudatio	18
Marian Drăghici	Scriu ca un copil cărui nu i s-a născut încă mama	19
	TRADIȚII	
Bibiana Torcea	Nunta la Osica	23
	SEMNIFICAȚII	
Preot Daniel Preda	Nunta - Taina cununiei	29
	EDUCAȚIE	
Cristina Botez	Zilele Eugen Ionescu	31
Ramona Alexandru	Teatrul și tinerii	33
	MEDALION	
Radu Buicescu	O viață dedicată studiului - profesor Alexandru Buicescu	35
	CULTE	
George Marius Popa	Hramul Sfinților Arhangheli Mihail și Gavriil	38

	PASIUNI	
Ion Surdu	Familia de albine și păstorii ei	41
	DEBUT	
Mihai Duică	Parcul de trandafiri	43
	ADMINISTRAȚIE	
Ion Ciocan	Fonduri europene într-o comună europeană	44
	MERIDIANE	
Ana Claudia Pîrvu	Fascinația Cappadociei	46

Colectivul de redacție: Cristina Bacicu Botez, Mihaela Calotă, Sorina Iacob, Bibiana Torcea, Claudia Pîrvu, Ion Surdu, Mihai Vârzaru, Ramona Alexandru, Daniel Preda, George Marius Popa
Colaboratori permanenți: Paul Aretzu, Nicolae Coande, Marian Drăghici

Tehnoredactare: Bogdan Cîmpeanu

Fotografiile de arhivă aparțin Bibiane Torcea și familiei Duică.
Revista Rădăcini este editată de Asociația PRO MEMORIA
în colaborare cu Primăria și Consiliul Local Osica de Sus.

Foto coperta 1 - Bărbulescu Gheorghîța - 1920
Foto coperta 2 - Vedere din 1938 a Operei din Viena
Foto coperta 3 - Vedere din 1938, Munchen
Foto coperta 4 - Promoroacă

ISSN: 2285-0422

www.EdituraHoffman.com

Tel. Fax: 0249 460 218

0740 984 910

Darul nunții

Paul Aretzu

Totul este nuntă, pentru că trăim într-o lume bazată pe iubire (și puțină ură, care este tot o formă de iubire, dosită și alambicată), pe fecunditate, pe cosmicitate (adică armonie), pe vitalitate. Asemenea forței de gravitație, care solidarizează tot universul, iubirea atrage toate elementele lumii, într-o osmoză existențială și dumnezeiască. După ce Dumnezeu a făcut „cerul și pământul și toată oștirea lor” (Fac. 2, 1), și a plămădit pe om „după chipul și după asemănarea Noastră, ca să stăpânească peștii mării, păsările cerului, animalele domestice, toate vietățile ce se târăsc pe pământ și tot pământul” (Fac. 1, 26), sădind și grădina Edenului tot pentru el, a zis: „Nu este bine să fie omul singur; să-i facem ajutor potrivit pentru el” (Fac. 2, 18). Din Adam s-a desfăcut Eva, iar din ei doi, tot neamul omenesc. Complînirea bărbatului (a masculinității) și a femeii (a feminității) arată că au fost făcuți pentru nuntă. Căsătoria, fiind sacră, este un garant al moralității. La oficierea cununiei, mirii devin dintr-odată veșnici, primind coroane pentru Împărăție. Încoronarea (aceasta sublimă) îi transformă în întemeietori, capabili să înființeze *dinastii*. Căsătoria este deci un har monarhic, preschimbând, deodată, doi copii în Rege și Regină. Epitalamurile *Cântării Cântărilor* cuprind în elogiul toată splendoarea firii: „Eu sunt narcisul din câmpie, sunt crinul de prin vâlcele./ Cum este crinul între spini, așa este draga mea între fete./ Cum este mărul între copaci, așa este dragul meu printre flăcăi./ Să stau la umbra mărului îmi place, dulce este rodul lui în gura mea!/ El m-a dus în casa de ospăț, și sus, drept steag, era iubirea.” (Cânt. 2, 1-4).

Nunta este prilej de mare bucurie: unire de frumuseți și de gingășii sufletești. O singură dată în viață, când ești mire sau mireasă, trăiești starea neexprimabilă de sublim, de moment decisiv și imponderabil. De altfel, mirii sunt priviți de nuntași ca ființe fragile și neprihănite, sunt înconjurați de afecțiune, li se satisfac dorințele (o dată în viață!). Nunta, în sine, este un neasemuit spectacol.

Invitații vin să petreacă, să se delecteze de imaginea tinerilor, să se veselească, încercând să prelungească peste poate spațiul nunții. Se mănâncă pantagruelic feluri apetisante, aduse ritmic, domolindu-se, pentru scurt timp, rumoarea și agitația oaspeților.

Există obiceiuri zonale, etnologice foarte bogate. Nunțile se fac toamna, când muncile agricole s-au încheiat, când agoniseala este pusă de-o parte și când vinul s-a așezat. În literatura aferentă, nunta este prezentată alegoric, mirele urmărind o căprioară pentru a o vâna.

Un rol important revine nașilor care devin părinți spirituali, fiind martorii de la botez al nou-născuților. Nunta pare a nu se potrivi cu toamna, care este un moment de cumpănă a vremii.

Vin ploile, ulițele au miros amar de fum de coceni, seara se lasă pe furiș, insidioasă. Cortul de nuntă oferă însă un refugiu, cât de cât călduros. Pe bănci acoperite cu velințe, comeseții stau unii lângă alții, ospătându-se sau urmărindu-i pe ceilalți. Luminat în interior, ca o corabie, cortul pare coborât din altă lume. Țuca fiartă și tulburelul bagă iuțeală în picioare. Muzica lăutarilor pune și ea paie pe foc. Nunta este un nou început.

Întâi, spilcuiți și timorați, oamenii sunt țațoși, frumos îmbrăcați, se adună în grupuri, după rubedenie, după prietenie, leagă discuții, se consultă asupra *darului*, numătând banii pe ascuns, fără să-i scoată din buzunare. La sfârșit sunt zdrobiți, vlăguiți, dar o lumină specială, ca de vedenie, rămâne și în ochii celor mai amețiți. Nunta este o minune la care pot lua parte toți oamenii.

Plină de tandrețe este, însă, paradigma biblică a nunții din Cana, prefigurare a Sfintei Euharistii. Prezența Domnului (și a Maicii Sale) la nuntă se desăvârșește prin împărțășanie, prin transformarea apei (a botezului) în vinul cel bun, de la urmă. La taina nunții se petrece pogorârea, prin epicleză, a Duhului Sfânt.

Ca Rege și Regină, mirii „nu mai sunt doi, ci un trup” (Mat. 19, 6), dar și, prin prunc, treime (profană), moștenire. Nunta reconstituie, astfel, cosmicitatea omului.

Anul 2014 și Casa Regală a României

Ioan Paul POPESCU

Pentru Casa Regală a României anul 2014 este unul încărcat de semnificații. S-au împlinit 100 de ani de la moartea lui Carol I și tot 100 de ani de la urcarea pe tron a Regelui Ferdinand Întregitorul. La Palatul Elisabeta aceste evenimente au produs emoție și speranță.

Carol I este întemeietorul statului modern român, Ferdinand I este regele sub sceptrul căruia s-a făurit România Mare. Din păcate istoria n-a fost favorabilă statului național întregit după primul război mondial (1 decembrie 1918). În urma celui de-al doilea război mondial România a pierdut Basarabia, ținutul Herței și nordul Bucovinei. Refacerea României Mari este și acum doar un vis. Dar un vis la care românii nu renunță.

Tot în acest an s-au împlinit 70 de ani de la gestul Regelui Mihai I de a scoate țara din războiul împotriva Aliților (SUA, Marea Britanie, URSS) – 23 august 1944. Această zi în care România s-a alăturat Aliților, a avut efecte benefice atât pentru țară cât și pentru mersul războiului împotriva lui Hitler. Ca urmare a armistițiului de la 23 August trupele rusești n-au mai avut motiv să treacă țara prin foc și sabie. Pe de altă parte Aliții ne-au dat asigurări în legătură cu Ardealul care a revenit în țară.

Din păcate gestul mareșalului Ion Antonescu de a trimite armata română dincolo de Nistru nu a putut fi iertat. România a pierdut Basarabia,

ținutul Herței, nordul Bucovinei și a fost obligată la plata unei despăgubiri de război de 300 milioane de dolari (o sumă enormă dacă ne gândim la valoarea dolarului din 1946).

Pentru a avea o imagine cu privire la această sumă, este suficient să amintim că planul Marshall a prevăzut pentru refacerea economică a Germaniei de vest 18.000.000 dolari. Ca urmare a armistițiului de la 23 August, după părerea specialiștilor militari, războiul a fost scurtat cu circa 6 luni și au fost salvate viețile a câtorva sute de mii de soldați. Asta ar fi contribuția României la războiul împotriva lui Hitler, contribuție, recunoscută unanim și pentru care Regele Mihai I a fost decorat de șeful guvernului sovietic (Molotov) și de președintele Truman cu cea mai înaltă distincție militară (Legiunea de Merit în grad de Chief Commander) pe care guvernul american o poate acorda unui șef de stat. Între posesorii acestei decorații alături de Regele Mihai I se numără Regele George al VI-lea al Marii Britanii și Charles de Gaulle.

Detractorii Regelui Mihai I, ignorând motivul pentru care acesta a fost decorat atât de ruși cât și de americani, îl învinuiesc de trădare și de colaborare cu guvernul communist al URSS. Pe 25 octombrie 2014 Regele Mihai I a împlinit 93 de ani, prilej cu care îi urăm "La Mulți Ani!" și îi dorim să supraviețuiască (așa cum a supraviețuit comunismului) tuturor detractorilor săi, foști și post comuniști.

Un rege, o regină

Sorina Iacob

Joi, 30 octombrie 2014, Alteța Sa Regală Principele Nicolae al României a luat parte la ceremonia de premiere a concursului de pictură și grafică „Un rege, o regină” adresat copiilor cu vârste între 6-14 ani, care a avut loc la Jockey Club din București.

Cu această ocazie, Alteța Sa Regală a înmănat diplomele câștigătorilor celor două categorii de vârstă, 6-10 ani și 11-14 ani.

Concursul organizat de Alianța Națională pentru Restaurarea Monarhiei a adunat 270 de lucrări din România și Republica Moldova. Comisia de jurizare a fost formată din doamna profesor Aurora Ignat, doamna Pia Paleologu, muzeograf, precum și doamna profesor Mihaela Dumitru.

Președintele juriului a fost artistul plastic Paul Gherasim.

Scopul concursului a fost promovarea valorilor universale ale regalității, oferindu-le copiilor șansa unui exercițiu de creativitate care să le dezvolte imaginația și să-i inspire pentru cultivarea talentelor lor artistice.

Din Osica de Sus au participat elevii cercului de desen coordonat de profesoara Laura Angelescu. Două dintre lucrările expuse la București au fost executate de elevele Crînguș Roxana și Manicea Florentina. Alte lucrări au fost expuse la Slatina, la 24 octombrie în cadrul expoziției „România de basm” organizată la Biblioteca județeană „Ion Minulescu” de către ANRM Olt cu prilejul manifestării dedicate aniversării Majestății Sale Regele Mihai I.

LA MULȚI ANI MAJESTATE!

Biblioteca Județeană „Ion Minulescu” Slatina

România de basm

Expoziție de desen

participă: Școala Gimnazială „Eugen Ionescu” Slatina
Școala Gimnazială „George Poboran” Slatina
Liceul Teoretic „Ion Gh. Roșca” Osica de Sus

24 octombrie 2014 - Sala „Nicolae Truță”

Două documente necunoscute din fondul Mănăstirii Brâncoveni

Ion D. Tîlvănoiu

În anul omagial al Sfinților Martiri Brâncoveni am avut curiozitatea de a cerceta o parte din documentele Mănăstirii Brâncoveni din fostul județ Romanați. Este vorba despre mănăstirea ctitorită de strămoșii boierilor Brâncoveni-Craioveștii.

Nicolae Iorga amintește drept primă atestare a mănăstirii Brâncoveni un document din 1508 iar un act de danie din 1583 vine să confirme existența lăcașului reconstruit de lemn de către Calea, străbunica lui Matei Basarab. Matei reface biserica între 1634-1640 drept mulțumire pentru vindecarea sa cu apa izvorului tămăduitor de aici care încă mai curge. Nepotul său, Preda Brâncoveanu construiește chiliile și turnul clopotniță, beciurile boltite, casele și zidurile de incintă, dând ansamblului aspect de fortăreață. Mănăstirea devine necropolă a familiei Brâncoveanu prin înhumarea aici la 1674 a lui Barbu Brâncoveanu, fratele viitorului domn martir. Preda și Papa-bunicul și tatăl voievodului martir de la 1714- vor fi reînțuși aici la 1688 prin mutarea osemintelor de la București și Târgoviște de către doamna Stanca, mama lui Constantin Brâncoveanu. După o lungă văduvie, și osemintele ei vor ajunge la Brâncoveni spre a se alătura soțului, socrului și fiului său.

Ajuns domn al Țării Românești, Constantin Brâncoveanu va acorda întreaga sa atenție Mănăstirii de la Brâncoveni începând rezidirea din temelii a acesteia, în amintirea celor dragi ai săi care odihneau aici. Piatra de temelie va fi pusă de către fiii mai mari ai domnului, Constantin și Ștefan iar lucrările au durat din 1700 până în 1709, noul așezământ primind hramul „Adormirea Maicii Domnului”

Brâncoveanu, după terminarea lucrărilor de la Mănăstirea Hurezi, a dorit ca mormântul său să fie acolo dar tragicul său sfârșit urmat de ocuparea Olteniei de către austrieci au avut drept consecință reînhumarea rămășițelor sale pământești la biserica „Sfântul Gheorghe Nou” din București, ctitoria sa, prin grija îndureratei sale soții, doamna Maria Brâncoveanu.

După moartea domnitorului, curțile domnești de la Brâncoveni au fost arse în urma războaielor pe la 1717, în vreme ce între zidurile mănăstirii și-au căutat adăpost trupele austriece. Cutremurele de la 1802 dar mai ales cel din 1837 au provocat mari stricăciuni așezământului.

După secularizarea averilor mănăstirești, rămasă fără mijloace, mănăstirea va avea tot mai puțini viețuitori, numărul acestora ajungând în 1872 la 4. La 1876 se stinge aici ultimul stareț al mănăstirii, Radu Șapcă din Celei, membru al Guvernului Provizoriu în timpul revoluției de la 1848.

Stinsă complet la sfârșitul secolului al XIX-lea, viața de obște se va relua la Brâncoveni pentru scurtă vreme- abia în 1952. Va fi o vreme azil de bătrâni apoi complet părăsit pentru ca din 1983 așezământul să reînvie ca mănăstire de maici.

La Arhivele Naționale Centrale din București în fondul de documente al Mănăstirii Brâncoveni din fostul județ Romanați se păstrează pe lângă acte de proprietate, hotărnicii ale moșiilor mănăstirii, procese, instrucțiuni primite de la Sfânta Episcopie, danii, împuterniciri, reclamații, corespondență, etc. și un dosar din 1838 conținând informații despre „abonarea la gazetă pe următorul an” (Fond Mănăstirea Brâncoveni, Dosar 16/1838).

Mănăstirea Brâncoveni

Între documentele cuprinse în acest dosar, alături de scrisori de la Grigore Brătășanu se găsesc și două scrisori adresate de Ion Heliade Rădulescu, întemeietorul primului ziar în limba română, egumenului mănăstirii Brâncoveni din județul Romanați.

Scrisorile sunt trimise din redacția „Curierului Românesc”, primul ziar în limba română cu apariție îndelungată și de mare importanță în trezirea conștiinței naționale, motiv pentru care- după cum scrie Heliade- unele numere vor fi interzise de autorități. Ziarul a apărut la București, săptămânal sau bisăptămânal în mai multe serii: 8 aprilie 1829- 16 dec. 1934; 3 febr. 1836- 8 nov. 1839; 1 ian. 1840- 1 aug. 1841; 8 dec. 1841- 19 apr. 1848; 29 nov.- 17 dec. 1859. Ambele scrisori sunt din perioada a II-a de apariție a ziarului și sunt semnate „I. Eliad”.

Elev al lui Gheorghe Lazăr, ctitorul învățământului în limba română din Țara Românească, Ion Heliade Rădulescu va fi continuatorul operei dascălului de la Avrig la școala Românească de la „Sfântul Sava”. Elevii lui Lazăr răspândiți prin toate colțurile patriei au dus cu ei lumina învățaturii și flacăra patriotismului. Este și cazul dascălului Gheorghe Ardeleanu (întemeietorul învățământului în limba română la Școala Ionașcu din Slatina și tatăl economistului ajuns mai apoi ministru și președinte al Academiei Române- Petre S. Aurelian), ori al profesorului Iancu Ionașcu, comisar de propagandă la Slatina în vremea revoluției de la 1848. Documentele ce prezentăm, deși lapidare, dovedesc legăturile lui Ion Heliade Rădulescu cu reprezentanții bisericii și intelectualitatea din județul Romanați, legături ce vor fi folosite la 1848 dacă ținem cont de faptul că din cele 4 locuri hotărâte dinainte spre a da semnalul Revoluției, numai la Izlaz în județul Romanați acest lucru s-a putut întâmpla la 9 iunie 1848, grație acțiunii hotărâte a lui I. Heliade Rădulescu și a unor patrioți precum Ștefan Golescu, Christian Tell, Nicolae Pleșoianu, preotul Radu Șapcă, ce vor constitui primul Guvern Provizoriu.

Prima scrisoare are următorul cuprins:

„ Redacția Curierului Românesc

Anul 1838, iunie 27

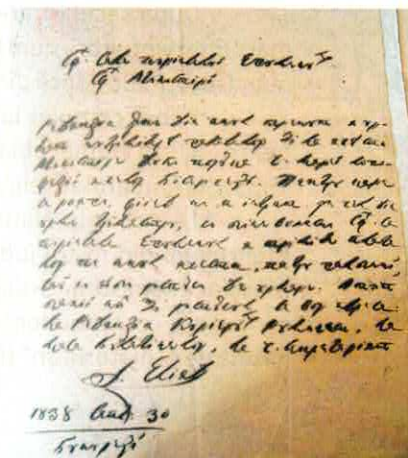
No. 341

București

Sf.[ântului] păr[inte] egum[en] măn[ăstirea] Brâncoveni

Număru 42 al buletinului oficial ce s-a trimis de către această redacție cu expediția trecută , fiind oprit din mai înaltă poruncă ești rugat să binevoiești ca negreșit a-l întoarce înapoi în locul căruia veți primi pe cel de acum sub același număr.

I. Eliad”.

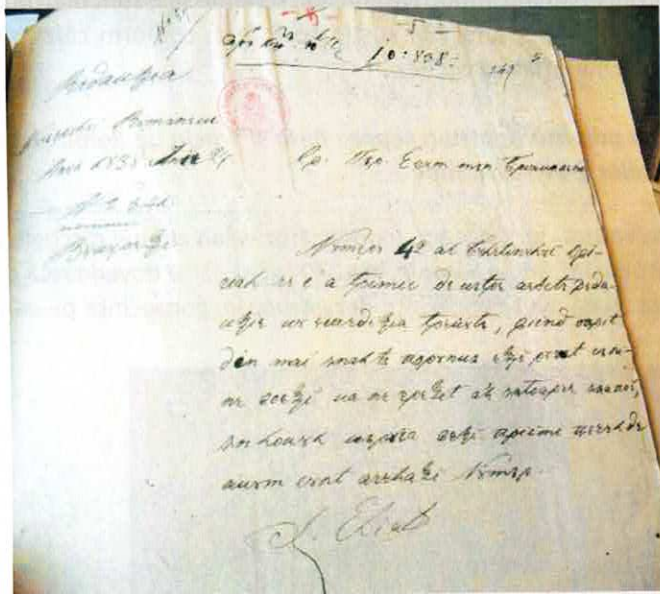
Cea de-a doua scrisoare, tot cu alfabet chirilic scrisă tot de I. Heliade Rădulescu are următorul conținut:

„Sf.[inției] Sale părintelui egumen sf.[intei] mănăstiri,
Redacția încă de anul trecut a urmat cu trimiterea
pachetelor și la această mănăstire dupe porunca
ci[nstitei] marei logofeții a celor bisericești. Pentru care te
roagă fiind că s-a intrat în cel din urmă trimestru să
binevoiască sf[inția] sa părintele egumenul a trimite plata
lor pe anul acesta, patru galbeni sau să aibă răspuns de
urmare. Atât banii cât și răspunsul să vor adresa la
redacția Curierului Rumânesc, la casa buletinelor, la
ci[nstitutul] secretariat.

I. Eliade

1838 sept. 30

București”.

Deopotrivă importante pentru istoria locală ca și pentru întregirea biografiei autorului „Gramaticii Românești”, aceste două documente demonstrează cât de necesară este cercetarea acestor fonduri documentare, cât de importantă este cunoașterea – măcar de către studenții facultăților de istorie- a vechii noastre scrierii cu caractere chirilice. Învățământul românesc atât de des reformat, poate are nevoie și de a deschide larg porțile tinerei generații către cunoașterea propriei istorii.

Bolnița mănăstirii

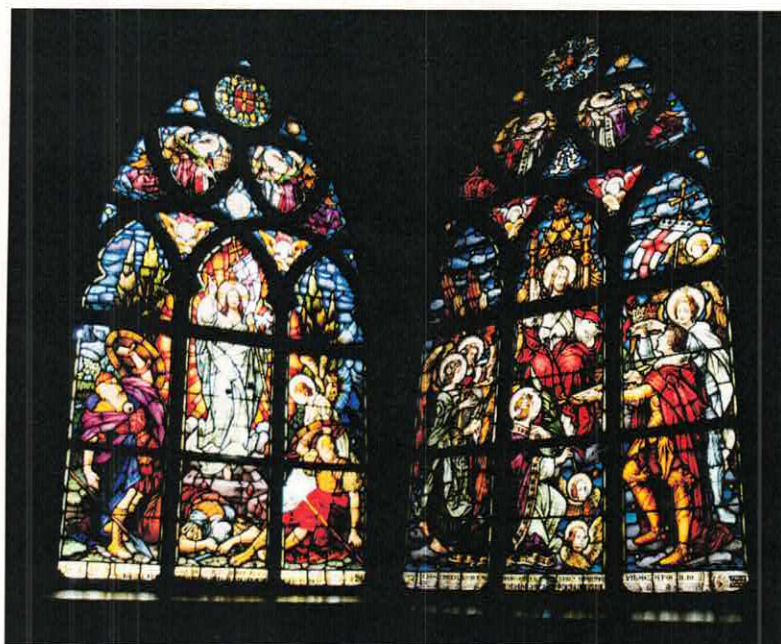
Despre istoria românilor, de la alții...

Mihai Vărzaru

Jean-Claude Faveyrial (1817-1893), ambasador religios al Congregației Iazariste franceze în Imperiul Otoman, la Constantinopol (1847-1866), Salonic (1866), iar din 1867 la Monastir (Bitola), localitate situată azi în Macedonia, a petrecut în Balcani peste o jumătate de secol. La sediul Maison Saint-Benoit din Constantinopol autorul manifestă un interes deosebit în ceea ce privește etniile situate în Balcani și pune bazele unei biblioteci istorice cu cărți rare despre albanezi, români și bulgari. El a devenit un prieten și un susținător al valahilor, al bulgarilor și al albanezilor. Din 1867 până la moartea sa el a fost profesor de limba franceză și de filozofie într-un liceu românesc din Monastir. A scris mai multe cărți despre istoria veche a popoarelor balcanice. Prezentul articol reprezintă o adaptare după două din capitolele lucrării sale, *L'histoire de l'Albanie*, al cărei manuscris a fost regăsit în anul 2000, la Istanbul și în care se regăsesc suficiente date despre români. Cu toată poziția lui înverșunată împotriva grecilor, scrierile sale sunt mai mult decât interesante, deoarece este, printre altele, unul din susținătorii tezei conform căreia în Peninsula Balcanică ilirii și tracii ar fi vorbit inițial latina veche...

...Schisma greacă nu fu decât o intrigă odioasă pentru a separa Iliria și Tracia de Roma și a o atașa Bizanțului. Un examen al pretextelor greco-bizantine

Din punct de vedere politic, aventura lui Doceanu (conducător valah al unei răscoale a popoarelor balcanice împotriva Bizanțului, înfrânt la Salonic, în 1040) avea să se dovedească de rău augur. Din punct de vedere religios, ea a avut consecințe dezastruoase, consecințe pe care țările balcanice le resimt și astăzi.

Vitralii gotice în capela Catedralei Sf. Mihail din Cluj-Napoca

Biserica din lemn de la Leleasca, județul Olt, monument istoric

Și asta pentru că bizantinii au avut ocazia să instaleze un bizantin pe scaunul religios iliro-tracic al Ohridului Justițian. Ori acest bizantin, acest agent politic mascat de veșmintele de arhiepiscop, nu va instala numai alți agenți bizantini în funcțiile importante ale acestei primații, ci va separa de sediul apostolic țările în care locuiesc bulgari, albanezi, români și macedoneni.

Anexarea bruscă la Constantinopol a unor ținuturi care până atunci au fost întotdeauna separate, a părut inițial o inițiativă deosebit de grea, cu atât mai mult cu cât populația nouă era mai mare, iar oamenii îi detestau pe greci. Pentru a grăbi momentul în care această anexare va fi posibilă este calomniat Papa, se vântură insistent existența unui abis între Roma și popoarele balcanice, între biserica latină și cea greacă a Bizanțului. Pe toate tonurile se strigă că biserica grecească este cea adevărată, iar biserica latină este falsă, că pentru a fi cu adevărat ortodoxe popoarele ilire, adică albanezii, bulgarii, românii, trebuie să situeze de partea grecilor din punct de vedere dogmatic și al disciplinei.

Acesta a fost planul de rezervă al Bizanțului, plan pe care Leon de Bizanț, supranumit și Leon de Ohrid și Michel Céroulaire se vor strădui să-l execute cât mai bine. Vor reuși ei?

Nu, pentru că grija lor cea mai mică a fost aceea de a nu consulta pe cel în mâinile căruia se află destinele umane. Și pentru că o fac fără El în acel moment, chiar Dumnezeu însuși trimite la est și vest două popoare care îl răzbuună și pe El și pe Biserica lui: normanzii, care îi alungă pe greci din Italia și turcii selgiucizi, care îi vânează pe bizantini în Asia Mică. Grecii mai fac încă o nebulie și apoi turcii galateni îi vor expulza chiar din Constantinopol. E adevărat că în religie, mai mult decât în orice altceva, nu ar trebui să faci ceva fără a conta pe Dumnezeu.

În rest, creștinismul nu ar fi cu adevărat o religie catolică dacă nu ar avea mici diferențe de formă de la o țară la alta și nu s-ar potrivi gusturilor speciale ale fiecărui popor. Illyro-romanii au fost întotdeauna creștini după Isus Christos, prin urmare, întotdeauna la ei au apărut astfel de diferențe, care nu i-au împiedicat însă să rămână creștini.

**...Rezultatele schismei grecești pentru români, albanezi și bulgari
–fără patriotism, fără literatură**

Motivele ascunse, pe care grecii le-au urmărit pentru a separa biserica, ei înșiși nefiind niciodată cu adevărat ortodocși, nici cu adevărat creștini, au fost acelea de a-și extinde autoritatea lor precară față de români, de albanezi și de bulgari.

Întotdeauna populațiile traco-ilirice erau supuse propriului lor cleric și chiar dacă Roma era cea care aproba alegerea primatului, ea susținea toate uzanțele specifice bisericii iliro-trace. Dar acest lucru nu era convenabil politicii bizantine. Pentru a așeza mai bine un jug pe care îl dorea cu nerăbdare, ea impune acestei nefericite biserici un primat imperial de teapa sa. Și prin acest primat intrus, pe de o parte, prin episcopii pe care acesta, la rândul lui, i-a uns în biserica locală, pe de altă parte, grecii i-au făcut să creadă pe români, pe bulgari și pe albanezi că tot ceea ce nu este grec nu este creștin.

În timp ce încetul cu încetul își făceau apariția idei de țară, greco-bizantinii manifestau o mare grijă pentru a împiedica trimișii de la Roma să vină aici sau ca un membru al clerului iliro-tracic să mergă acolo. La această catastrofă greu înțeleasă de popoarele balcanice s-a adăugat și grija extremă cu care s-au distrus arhivele primației iliro-trace și obiectele de cult care aminteau de sediul Sfântului Petru.

Care a fost rezultatul inevitabil al acestei stări de fapt?

Românii, albanezii și bulgarii au pierdut acel spirit al fraternității, pe care creștinismul îl inspiră tuturor oamenilor și care a jucat un rol important în formarea națiunilor. Apoi, în loc de a cultiva propria lor limbă, au folosit cu fanatism greaca, sau mai târziu slavona. Chiar și astăzi românii, albanezii și bulgarii scriu mai mult în romaiika sau greaca marocană, așa cum sublinia românul Boiangiu din Moscopole.

Cu toate acestea, ce se observă în altă parte? Ce se întâmplă în Europa datorită spiritului creștin autentic, care vede în cultura literelor mai puțin de o chestiune de gust filologic și personal, ci o problemă de interes public? Din interes național fiecare națiune creștină a cultivat propria sa limbă și a îmbogățit-o cu o literatură prețioasă.

În Europa, românii, albanezii și bulgarii, pe care grecii i-au smuls din catolicism și au parcat ingenios pe orbita lor, nu au o literatură a lor. Mai nefericiti decât toți ceilalți, albanezii nu au nici alfabet și nu știu cum să scrie în propria lor limbă.

Având în vedere că instruirea a devenit o cerință universală, noi nutrim pentru popoarele balcanice o mare stimă pentru a crede că ele vor dechide ochii, vor ieși din colapsul politic și că, în loc să lase prin testament sau prin donație fonduri pentru școlile parazite din Grecia, le vor consacra fondării unor școli naționale și tipăririi cărților care le sunt atât de necesare...

Împreună - zidiți

Nicolae COANDE

Piatra rostogolită

„Mi se pare că pentru un ortodox, Tradiția este singura care poate dezvălui sensul învierii.” Despre ce „Tradiție”, însă, este vorba în cuvintele care-i aparțin lui Olivier Clément, cunoscutul teolog ortodox francez, mai ales în contextul modernității ultime, așa cum e considerată epoca în care trăim? Adică, acel interval istoric definit de René Guénon drept o anomalie: „dintre toate civilizațiile cunoscute nouă, ea [civilizația modernă] este singura care s-a dezvoltat într-un sens pur material și singura care nu se sprijină pe nici un principiu de ordin superior. Această dezvoltare materială, care durează de mai multe secole și care a luat un ritm din ce în ce mai accelerat, a fost însoțită de o regresie intelectuală imposibil de compensat.” („Simboluri ale științei sacre”, cap. *Reforma mentalității moderne*, Ed. „Humanitas”, 2008).

În vreme ce, evident, Olivier Clément se referă la Tradiția Bisericii Creștine, Guénon extinde aria acesteia, cu mii de ani înapoi în timp, acolo unde Tradiție înseamnă o simbolistică mai largă și mai cuprinzătoare chiar și decât cea adoptată de creștinism după răspândirea sa planetară. Dacă pentru Clément, Tradiția este, scurt și cuprinzător, „învierea noastră în Cel Înviat” („Hristos. Pământul celor vii”, Ed. Curtea Veche, 2010), pentru Guénon există o mare Tradiție primordială de regăsit în deplinătatea simbolisticii care se lasă descoperită de cei care au primit mai departe torța cunoașterii prin imateriala știință a simbolurilor. Oricâte i-ar despărți pe cei doi în interpretarea simbolurilor și a doctrinei creștine, ceea ce îi unește este felul în care decodifică pentru omul modern o serie de simboluri sau fapte ale vieții și acțiunii lui Iisus Cristos, *piatra din capul unghiului sau piatra căzută din cer (lapsit exillis)*, cu o expresie care a dat multă bătaie de cap hermeneuților din toate vremurile. Dar ce altă bătaie să dea, dacă nu una care vizează capul, adică ceea ce reprezintă autoritatea, fie că este de tip eclezial sau profan? Cu profesionalismul conferit de excelenta cunoaștere a textelor biblice, frecventarea asiduă a literaturii hermeneutice din jurul acestora și finețea punctului personal de vedere, Andrei Pleșu observă că „respingerea autorității se exprimă adesea, în textele scripturare, ca o agresiune având drept țintă capul, la propriu. Ioan Botezătorul e decapitat, Sfântul Petru e crucificat cu capul în jos, iar una dintre slugile trimise lucrătorilor de stăpânul viei este lovită în cap.” („Parabolele lui Iisus. Adevărul ca poveste”, Ed. Humanitas, 2012). Cei care l-au crucificat pe Sf. Petru știau desigur că numele său (*kefas, piatră*) trimitea fără greș la *kephales* (cap) – răstignirea inversă era un act ritualic menit să accentueze faptul că Biserica este descăpățanată astfel, dezechilibrată prin actul care simboliza invertirea verticalei înspre orizontala morții. Verticala este axa calitativă a spațiului, după C. Norberg Schulz (citată în „Piatra din capul unghiului, pe care au uitat-o pietrarii”, Augustin Ioan, Liternet, mai, 2009).

Împreună zidiți

Dar Iisus Cristos, cel crucificat pe Muntele Căpățânii (deloc întâmplător) este Piatra pe care „au nesocotit-o zidarii, aceasta a ajuns să fie în capul unghiului.” După coborârea de pe cruce, Iisus este depus în mormântul care este zăvorât cu o piatră uriașă. Aceasta va fi dată la o parte din buza mormântului de un înger, iar „piatra rostogolită de înger semnifică dărâmarea «zidului despărțitor» dintre transparența «cerească» a creatului și existența noastră, a cărei «integrală» ineluctabilă au devenit iadul și moartea (în așa fel încât în noi angoasa este la fel de fundamentală ca și actuala noastră limită biologică, care o manifestă fără să o epuizeze” (O. Clément, „Hristos.

Troiță Leleasca - pictură naivă

Pământul celor vii”, ed. citată). Astfel, ne asigură teologul francez, „pământul celor morți devine pământul celor vii”, *he khora ton zonton*, așa cum spune inscripția încrustată în mozaicul din vechea biserică Kariye din Constantinopol. Așadar, piatra obișnuită de pe pământul celor morți, piatra încremenită ca materie fără spirit este dată de o parte de pe „piatra din capul unghiului”, cel întru care suntem cu toții „zidiți” (*coedificamini*), după cum ne înștiințează Sf. Pavel în „Epistola către Efeseni” (2, 20-22) pentru a face loc cerului în mormânt, cu superba imagine – nu numai poetică – a lui Clément.

Astfel, toți suntem împreună zidiți, „spre a fi locaș al lui Dumnezeu în duh” (Epistola către Efeseni), iar nu simple pietre rostogolite de legile materiei oarbe, pietre pe care se poate edifica ceva, așa cum a fost posibilă Biserica pe Apostolul Petru: „Tu ești Petru și pe această piatră voi zidi Biserica mea, și porțile iadului nu o vor birui.” (Matei, 16.18). Legat de acest aspect, destui au interpretat greșit textul citat și au dedus că piatra de temelie (Petru) este și piatra unghiulară (Cristos), cea care încheie edificiul, cheia sa de boltă. Andrei Pleșu (op. citată, pag. 129) pune el însuși această întrebare: „... ce fel de piatră este invocată în citatul din Psalmi? E o «piatră de temelie», *fundamentul* pe care se înalță orice construcție? Sau este piatra care *încununează* construcția, cea din vârf, fără de care construcția nu poate fi socotită încheiată?”. Guenon crede că s-a făcut de multă vreme o confuzie între piatra de temelie și cea unghiulară. A fost confundat, încă din vechime, Sf. Petru cu Iisus Cristos, deși în „Epistola către Efeseni”, Sf. Pavel e cât e poate de limpede: „Zidiți fiind pe temelia apostolilor și a proorocilor, piatra cea din capul unghiului fiind însuși Iisus Cristos. Întru el, orice zidire bine alcătuită crește ca să ajungă un locaș sfânt întru Domnul.” Interpretările lui Andrei Pleșu sunt cât se poate de lămuritoare în acest sens și definesc cât se poate de limpede nu doar simbolistica aferentă, dar fac lumină în chestiunea autorității care este pusă sub semnul întrebării, ca în parabola stăpânului viei (prezentă, cu mici variațiuni, la Matei, Marcu și Luca): „De modul în care adopți autoritatea legitimă drept «temelie» depinde modul cum o primești ca o «încununare» (A. Pleșu, op. citată, pag. 131). Cel ce refuză autoritatea legitimă, se autosuspendă între *neîntemeiat* și *neterminat*, iar această „suspensie a opțiunii te destramă: temelia devine obstacol, *lithos proskomatos, khai petra scandalou... petra scandali*, «piatră de-mpiedicare» și «piatră de-mpotrivire», iar cheia de boltă se prăbușește peste tine” (op. citată, pag. 131). Pleșu este în asentimentul lui Jens Jeremias care, într-un studiu din 1930, accentua sensul de «cheie de boltă», «cap» al construcției, încoronare. Pentru Jeremias, sintagma «piatră de temelie» (*Eckstein*, în germană) nu are acoperire, decât poate în Isaia, 28, 16, și alte câteva preluări nou testamentare.

Minima argheziană. Rugăciunea de la Gorj

Marian Drăghici

(Text citit la Festivalul Internațional de Literatură „Tudor Arghezi”,
cu ocazia primirii Premiului Național „Tudor Arghezi” pentru Opera Omnia
și a titlului de Cetățean de Onoare al orașului Tg. Cărbunești – 1 iunie 2014)

Am scris poezie liber și sub teroare –,
și nimeni nu-mi poate lua asta; nu ne poate lua asta.
Am scris, atâta cât am scris, *în duh și adevăr* –,
și nimeni, nici o minciună colosală, nu a putut sminti poezia asta,
a mea și a altuia – micul ei geniu-inefabil-difuz-autonom,
motorul ei de căutare a inimii și minții cititorului.
Vestea bună fuse că, atâta cât este,
în cele mai valabile pagini ale sale,
poezia, și acum, în mileniul trei,
dincolo de mode și de timp,
tot duh și adevăr (estetic, ontologic) este.

De copil *am locuit în chip poetic pe pământ*,
frate cu iarba de acasă, cu osicanii din Osicata mea,
cu cei interziși, cu hărțuiții și damnații, cu exilații și cu morții –
atunci când duhul adevărului plana gol-goluț
te miri pe unde,
razna peste arse miriști ceapiste,
razna peste lanuri de porumb îngropate noaptea sub arături,
razna peste fâșia ezitant-șerpuitoare a Oltețului nostru osican,
razna peste luciul heleșteului cu nuferi și izvor din grădina casei alor mei,
razna în căutarea unei cărți,
a unei viitoare foste iubite,
a unei viitoare foste soții,
a unei viitoare foste vieți,
a unei viitoare foste morți,
a unui poem,
a unui amic solitar dintre aceia înălțându-se la cer
prin înșurubare în păhăruț;

razna te miri pe unde, repet;
vai, mai rar, liber *ca adiere de glas subțire* în oglinda paginii scrise,
ci hulit în față propagandistic, înnebunit, umilit,
într-un cuvânt patetic, dar „potrivit” *à la Arghezi*: răstignit;
abia în cele din urmă, după ani și ani,
slavă Domnului că în timpul vieții noastre, răzbind la *lumină, încet*,
reînviat, slobod la gură, și iată, nu-i așa?, exprimându-se
(integral?).

Nu minciuna insituționalizată a triumfat, ci adevărul,
 ne spune *duhul adevărului, care pretutindeni este și toate le plinește;*
 le va împlini, așa cum *Este-cel-ce-este,*
 sărac, pirpiriu, scuipat, călcat în picioare, hingherit, făcut țândări,
 dar viu,
 viu nu morțiu,
 viu și fiabil,
 viu și învingător,
 viu și de bună seamă veșnic;

nu minciuna instituționalizată cu pretenții de ubicuitate,
 umblând pe picioaroange lungi-lungi,
 ci duhul adevărului care, la o adică, la necaz și strâmtorare,
 se prefiră agonic ca prin spitale și pușcării
 în case cu familii obișnuite, capturate pe nimic –
 vătămat, paralizat, zăcând la pat
 cu capul spart ziua în amiaza mare,
 beat de suferința neputinței noastre *omenești, prea omenești.*

În adevăr, repet, în adevăr
 Dumnezeu mi-a dat de lucru;
 Dumnezeu, nu omul.

Omul îmi dă de lucru cel mai adesea „pieziș”,
 cum ar zice același Arghezi,
 în dispreț mascat, în silă dresată mediatic ca potop de minciună;
 omul recent, care altul?, mă presează unduios la dedublare,
 mă obligă calin la alienare,
 cică să mă drăgălesc porcește cu el,
 cică „mă roagă el”,
 cică „să fac asta pentru el”,
 cică așa, „ca între noi, porcii”, să arunc bucuros
 la picioarele smintitorului bruma de mărgăritar,
 de dragul urzelii smintitoare în care, „chipurile”, una suntem –
 noi și tatăl pierzării porcești, din noi.

Vreau să te pipăi și să urlu, Este!
 nu pe tine, tatăl pierzării porcești din noi,
 cel înfipt, băgat în față în toate epocile –
 oricum te vei fi numind tu.

Vreau să te pipăi și să urlu, Este!
 pe tine Domn al poeziei și al păcii,
 pe tine „gentleman first”,
 pe tine piatră din capul unghiului aruncată iar și iar
 în picioarele porcilor. Și iar repusă, de fiecare dintre noi,
 cu fiecare vers, cu fiecare cuvânt nesmintit,
 la locul său, în capul unghiului.

Ție mă rog lui Dumnezeu, ba prin *suspine negrăite*,
ba prin versuri, ba pre limba ierbii de acasă,
din Osicata mea.

Ție mă rog lui Dumnezeu, piatră din capului unghiului:
A căzut ploaia, au venit râurile mari, au suflat vânturile
și au bătut în casa aceasta, în țara aceasta,
în Europa aceasta din Osicata mea,
dar ea nu a căzut, fiindcă, vrem-nu vrem, recunoaștem sau nu,
este întemeiată pe stâncă,
pe piatra din capul unghiului nostru,
din ruga noastră acum *in extremis* severă și austeră:
Doamne, scapă-ne!

(preluat din România literară, nr. 25, 2014)

Mănăstirea Căluș - Biserica Adormirea Maicii Domnului

laudatio

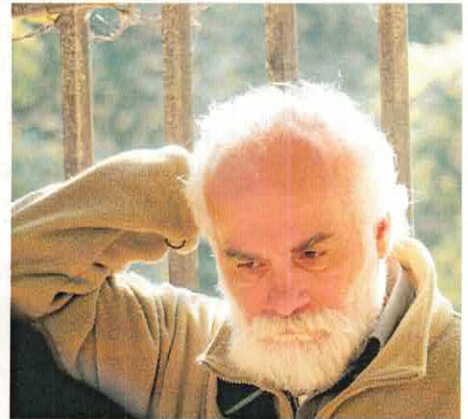
Gheorghe GRIGURCU

„Poezia lui Marian Drăghici e cea a unui mare solitar. Singurătatea e la d-sa nu doar o stare de spirit, ci și o manieră stilistică, vădită în factura versurilor. Aceasta e frecvent lapidară, apăsată, cu aer de efigie, deoarece solitudinea nu se revarsă în comunicarea cu semenii, tinzând spre economie.

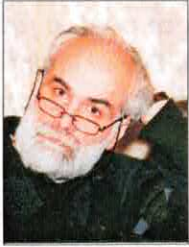
Chiar dacă frazele se ramifică, ele pot fi descompuse în unități simple, în virtutea unui ritm sintactic al concentrării. Poetul se simte incongruent cu lumea. Și nu fără o persiflare de sine precum o umilință a vitalității, căci se declară pregătit a deveni „ca o țigară aprinsă între degetele unui copil mort”. Un raport social esențial pentru individul creator se inversează astfel. Omul-standard, compunând mulțimea, capătă o aparență fantomatică, pe când izolatul se realizează prin iluminare.

Dar singurătatea are nevoie de confirmări. Realul fiindu-i advers, autorul se adresează așa cum îi șade bine, imaginarului. Așadar solitudinea nu e un vid, ci o existență sui generis, umplută de imagini febricitante pentru a provoca Neantul. Nu pentru a-l combate, ci pentru a-l ațîța, așa cum un toreador ațîță taurul.

Cu o discreție mai convingătoare decât rumoarea publicistică și sforțările carierei, Marian Drăghici e, negreșit, unul dintre poeții actuali de seamă.”

Notă: Gheorghe Grigurcu este, la 78 de ani, în spate cu o carieră de cronicar literar depășind jumătate de secol, nu doar criticul cel mai longeviv din literatura română dintotdeauna, dar și unul dintre cei mai respectați comentatori ai cărții de poezie, azi. Am extras, pentru cititorul de R, câteva fragmente, „ideile principale”, din articolul *Poezia solitudinii*, text citit de „patriarhul poeziei contemporane”, cum este supranumit distinsul critic, ca *laudatio* la festivitatea de decernare a Premiului „Tudor Arghezi”, apărut în *România literară*, nr. 16/2014. Preluarea integrală a textului, conform uzanțelor redacționale, obligă la plata unor drepturi de autor, exigență de care, bineînțeles, înțeleg să scutesc revista osicană. (M.D.)

„SCRIU CA UN COPIL CĂRUIA NU I S-A NĂSCUT ÎNCĂ MAMA”

Marian Drăghici

- Îți propun o întoarcere în trecutul tău. Ai povestit că ai avut o copilărie fericită, liniștită, din care se desprind figuri luminoase.

Despre partea luminoasă a paharului am mai scris, vezi și – că tot se poartă link-urile - <https://www.formula.as/nu-i-usor-din-vierme-sa-devii-fluture>. Dând caimacul idilic la o parte, am crescut și eu, ca atâția alți „pionieri și uteciști”, într-un climat otrăvit de minciuna oficială, care pe atâția din generația mea i-a deformat interior, nenorocindu-i pe viață, fără ca mulți dintre ei, oameni altminteri inteligenți, să realizeze măcar că sunt așa cum sunt, cum i-a livrat vieții experimentul partidului unic, amputați spiritualmente. De unde se vede, iarăși!, esența diabolică a ceaușismului, în reușita sistemului de a apropria milioane de suflete fără ca acestea măcar să sesizeze drăcovenia. Limpezimea de cristal nins a copilăriei s-a eclipsat în deruta unei adolescențe pline de întrebări la care nu avea cine să-mi răspundă, să mă prevină, până dincoace de anii primei juventuți, cei mai problematici în fond, dresați prin teroare și oroare de ochiul și timpanul poliției politice, căci refuzasem deschis, repetat, încă elev fiind, să scriu pe linia propagandei peceriste. După ce, la douăzeci de ani, m-am descoperit și fixat între arghezianul *Tare sunt singur, Doamne, și pieziș* și rilkeanul *Cumplit e orice înger*, așa am rămas, descoperit, fixat în destinul acesta.

Răspunzând strict la întrebare: din grădina casei alor mei, din Osicata, dacă ieși o idee în câmp, spre pădurea Bercica, dinspre Olt, vezi turlele Mănăstirii Brâncovenilor, unde zac, în tihna criptei unei superbe biserici, rămășițele bunicilor și ale tatălui lui Io Constantin Voievod, cel martirizat în urmă cu trei sute de ani. Aci a copilărit și Brâncoveanu, aci și stră-stră-unchiul său, Matei Basarab. Numai că, dacă Brâncovenii mei sunt la 6 km de casa copilăriei, află că, vai!, Scorniceștii sunt și ei pe aproape, cam la 60. Asta spune totul. Am viețuit sub raza mistificatoare, toxic-experimentală, a „tezelor” lui N.C., nu sub cea luminoasă, așezată, sapientială, a evlaviei lui Io Constantin. Așa că, mai ușor cu copilăria fericită pe scări. Taman când m-am înfiripat băiețandru și au încetat pușcăriile mici, închisoarea cea mare ne-a înghițit pe toți de nu ne-am văzut. Cu toată cenzura, publicând puțin, foarte puțin, am scris poezie liber și sub teroare, și nimeni nu-mi poate lua asta; nu ne poate lua asta.

- Cum scrii acum?

Acum scriu rar, ca un copil căruia nu i s-a născut încă mama. Scriu să mă rog lui Dumnezeu să mi se nască mama. Deși mama mea abia a murit. Tuturor ne mor mamele. Numai poetul, când scrie orice ar scrie, în fapt se roagă lui Dumnezeu să i se nască mama, și Dumnezeu, în fiecare clipă de bucurie a scrisului, o naște.

- *Parcursul tău poetic a fost unul scris cu mână sigură. Recunoașterea ta ca poet, a fost, poate, întârziată de hachițele absurde ale contextului istoric, de ciurma comunistă. Dar ai înaintat demn, purtând în tine și exprimând toată încărcătura anilor de așteptare. Dacă ar fi să fixezi ceasul la ora exactă a ascensiunii tale literare, unde crezi că te afli acum?*

Un răspuns la întrebarea asta vei găsi în comentariile referitoare la antologia **lumină, încet**, semnate de Dan Cristea, Gabriela Gheorghisor, Răzvan Voncu, Gabriel Chifu, Viorela Răduță, Grațiana Benga, Gheorghe Grigurcu, Mircea Bârsilă, Viorel Mureșan, Constantin Trandafir, Tudorel Urian, Lucian Scurtu, Gabriel Coșoveanu, Ioan Lascu, Grigore Chiper, într-o cronologie aproximativă. Nu mai puțin de 4 dintre aceste cronici au apărut în România literară, câte 2 în Viața Românească, Familia, Argeș, Acolada etc. Or mai fi și altele de care nu am cunoștință acum. Parcursul despre care vorbești e consecvent unui debut întâmpinat cu comentarii favorabile, să nu spun elogioase, de nume ca Doinaș, Mircea Ciobanu, Constanța Buzea, Mircea Iorgulescu. Din afară poate nu se vede, dar traseul are și ezitări, tatonări, ca-n orice aventură spirituală riscată, pe cont propriu, așa cum am înțeles, cum mi-a fost dat să practic eu poezia sub dictatură și după.

- *Recent, în iunie, ai primit Premiul Național „Tudor Arghezi” pentru Opera Omnia, la Festivalul Internațional omonim, de la Târgu Jiu, și titlul de Cetățean de onoare al orașului Tg. Cărbunefi, locul nașterii autorului Cuvintelor potrivite. Ce impresii păstrezi de la Festival?*

Premiul, acordat prin votul Comitetului Director al Uniunii Scriitorilor, susținut financiar pe din două cu ICR – o sumă cu totul simbolică, te asigur –, l-am dedicat memoriei lui Ion Cănavoiu (1938-1993), excelentul meu profesor de română din liceu, originar de aci, din Runcu Sohodolului, școlit la filologia clujeană, cu Ana Blandiana, cu Ion Alexandru, aceștia fiind, desigur, printre primii poeți pe care i-am citit. Pentru festivitatea de premiere, îmi pregătisem câteva variante de discurs în minte, însă, toate îmi ieșeau negreșit deranjante pentru urechile unora sau ale altora; în preziua evenimentului am pus în viteză pe hârtie câteva rânduri, o pagină și un pic, cu titlul **Minima argheziana. Rugăciunea de la Gorj**. Textul avea să apară, finisat, în România literară. Scriindu-l, observasem nu fără mirare cum capătă, din prima, turnura unei rugăciuni-manifest. Se întâmplă, o știm, în situațiile disperate. Sau pe punctul de a deveni disperate. Eu mă rog să nu fie, să nu devină. Roagă-te și tu. Dacă ai câine și pisică, zi-le și lor să se roage.

- Nu am nici câine, nici pisică. Și nici mușcată în fereastră.

Atunci, să se roage fereastra în toată transparența ei până-i vine de undeva o mușcată, cu câine și pisică. Revin: o impresie puternică mi-a făcut poemul *Acatist* descoperit printre ineditele lui Arghezi de Ion Simuț și prezentat într-o comunicare plină de noutăți; figura spiritualizat-cristică a domnului Livius Ciocârlie, dintr-o lume ce pare definitiv pierdută, a imprimat o efigie de distincție rară aerului gorjenesc al acelor zile; de neșters mi-este și imaginea plastică a unui Arghezi, mozaic realizat de Ivan Kanchev, artist bulgar cu expoziție vernisată în Festival, peste care se suprapune stăruitor în memoria mea altminteri volatila priveliștea unor poiene dansante pline de flori albe, pe tije înalte, subțiri, în bătaia vântului, de o parte și de alta a șoselei până departe sub Parâng, noi privindu-le pe fereastra autocarului și comentând spectacolul unic, în lumina apusului, urcând în serpentine spre Mănăstirea Crasna să luăm masa de seară, tot întrebându-ne unii pe alții, destul de incitați, ce flori vor fi fiind acelea, albe, pe tije înalte, subțiri, dansând în bătaia vântului, sânziene sau..., până când încet-încet ne-a înghițit întunericul. Întunericul muntelui, întunericul nopții.

- Ai scris undeva că „nu poezia este cel mai înalt stadiu al devenirii spirituale, ci sfințenia.” Asta este ceea ce cauți, te îndrepti către o formă de sfințenie?

Eh, mă îndrept! Tot mai neliniștit, ca să nu zic îngrozit, de perspectiva unei ieșiri din decor în felul „poetilor blestemați”, rupți de credința în Dumnezeu – vezi șirul de sinucideri, de la șanțul în care a fost găsit mort de beat Edgar Poe, până la cuțitul cu care și-a curmat zilele prietenul meu Ion „Nino” Stratan – după scrierea/re-scrierea în câte variante a poemelor lungi într-un an, când ajunsesem să văd în oglindă pe cineva privindu-mă cu ochi care nu mai erau ai mei, ba și certat aspru, la prima vedere, de bătrânul, stareț pe atunci, Justinian de la Mănăstirea Rohia unde făceam turism cultural cu un grup de scriitori – certat aspru și întors spatele! –, mai ales după episodul sinuciderii lui Stratan am pus mâna cu frică și cutremur pe textele scripturistice, într-o lectură tot mai asiduă a lor, neterminată încă, inepuizabilă în fond. Ceva îmi spunea, îmi spune, că poezia nu merită prețul acesta, al unei vieți predate în schimbul gloriei vane unui demon crud, exercițiu sfârșind prin a te arunca, tu, poet, sleit de bucuria și lumina creației, cu inima într-un cuțit proptit în tocul ușii, cum a făcut bietul Nino. Nimeni și nimic, în orizontul poeziei scrise, nu pretinde jertfa supremă. Asta, aveam să aflu, o face *protivnicul* vieții, cum îi spune contrariant nefărtatului Părintele Arsenie Boca, printr-un rotacism ciudat. Dumnezeu-drăguțul, pricepe și un țânc, nu vrea moartea lui Nino sau a mea, proiectul divin ne propune, simplu spus, un travaliu deștept de complinire spirituală. „Dacă știi să-l pui pe Dumnezeu în tot ce faci, o să-l regăsești în tot ceea ce ți se întâmplă”, nota undeva Vladimir Ghyka, monseniorul martirizat de comuniști în temniță la Jilava.

- Vaticanul l-a beatificat recent. Deci, „dacă știi să-l pui pe Dumnezeu...”

O știință inefabilă, nu ți-o predă nimeni. Cercetări de ultimă oră identifică și descriu conceptul de „intelență spirituală”, *spiritual intelligence (SI)*, vezi și excelentul articol al Marinei Dumitrescu –, din revista 22, nr. 35, 2-8 septembrie, cu trimitere la studiul *Este spiritualitatea o inteligență?*, de Robert A. Emmons –, descoperit chiar acum când scriu aceste rânduri. Declicul căutării/metanoiei la mine se iscase din Steinhardt, genial în *Jurnalul fericii*, citit și recitit, adevărată carte de căpătâi, iar

certitudinea s-a cristalizat încet, sigur și definitiv, de la Părintele Arsenie Boca, ale cărui preocupări pentru cercetarea „disponibilității structurale a omului de a transcende rețeaua vizibilă a existenței către un sens superior” identificată astăzi de savanți, sunt mărturisite în autobiografia pe care tânărul pe atunci călugăr a fost obligat să o scrie la prima dintre multele sale arestări, în 1945. Trecem „prin” autorul *Cărării Împărăției*, dar rămânem cu el, demersul meu placându-se treptat, în cercuri tot mai largi, să le zicem pulsatile, pe toată literatura concentraționară, cu marii ruși în față, întrețesut cu *Filocalia* și Părinții pustiei, adorabili, poematici și înspăimântător-supraumani în orice *Pateric*, iar mai nou, cu uluitorul, „contemporanul nostru”, Siluan Athonitul (1866-1938), transpus prin Sofronie de la Essex (1896-1993) în cuvintele „conferențiarului” monah de astăzi Rafail Noica.

- Ai schițat aici un itinerar de căutare strict personal. Cum ai exprima roadele căutării tale, până în acest moment?

Ești ceea ce citești, ceea ce crezi că ești. Toată doxa acestei școli milenare se poate regăsi, comprimată, după înțelegerea mea, în exclamația frapantă a starețului de la Essex: „Moartea nu există! Omul nu poate muri!”. La 95-96 de ani, aproape răpus de bătrânețe și de cancer, numai piele și oase și duh subțire, clarvăzător, pe punctul de a părăsi o viață plină, pentru el, de lupte grele și mari descoperiri ale duhului, tot pendulând între lumi, după „rețete” care, vai! scapă rațiunii deși nu o exclud, starețul le transmitea învățăceilor săi, între care și tânărul Rafail, telegrafic, cu firicelul de glas ce-i mai rămăsese, acest „Eureka!” al trăitorului întru Hristos: „Moartea nu există! Omul nu poate muri!”. M-am cutremurat, cum să nu te cutremuri!? A crede, a privi moartea ca simplu pas către viața veșnic vie, iată marea poezie (sic!), calea înțelegerii încete a ceva ce omului i s-a revelat dintotdeauna, spre uitarea sa. De aici, din înțelegerea asta înceată, anamnezică, lent iluminatorie, titlul recentei mele antologii.

- Între comentatorii de până acum ai antologiei lumină, încet, *carte superbă apărută în decembrie anul trecut la Editura Tracus Arte, ilustrată de maestrul Mircea Dumitrescu, onorată cu premii, cum s-a văzut mai sus, Dan Cristea a surprins, cred, cel mai nuanțat și exact scrisul tău: „Se observă dintru început – ceea ce constituie un element de căpătâi pentru toată poezia lui Marian Drăghici – preocuparea majoră pentru arta sau artele poetice. În această privință, Marian Drăghici este poetul care a reușit, probabil cel mai bine dintre autorii recenți, să dea greutate, consistență, amploare epică și dramatism „credo”-urilor sale despre poezie, despre limbajul acesteia și locul ei în lume. Deopotrivă, poetului i-a reușit o punere în scenă extraordinară a „vârstelor poetice”, a rupturilor din existență și din poezie, a relațiilor profunde dintre scris și biografie”, nota criticul în cronica sa. În acest moment al iluminării tale încete, de ce ți-e frică cel mai tare, Marian Drăghici?*

Bineînțeles, de interviuri. Cu un gând al Fericitului Augustin, mă tem ca nu cumva, tocmai acum, când răspund întrebării tale, Dumnezeu să treacă și să nu sesizez.

- „Atât de sărac, și nimic nu ți-a lipsit?” sună un vers al tău.

Mulțumesc. Atât de sărac, și nimic nu mi-a lipsit.

(9 sept. 2014)

(extras dintr-un interviu realizat de Clara MĂRGINEANU apărut în primă variantă în *Luceafărul de dimineață*, nr. 9, interviu ce va fi publicat in extenso în revista *Familia*, nr.11-12-2014)

Nunta la Osica

Bibiana Torcea

În mijlocul toamnei cu miros de gutui și arome de murături, la ceas de seară, mama și fiica deapănă amintiri frumoase despre cel mai important eveniment din viața oricărei fete – căsătoria. Și de ce nu? Toamna se organizau majoritatea nunților, după ce se așeza vinul, se mai rărea lucrul la câmp și exista un belșug de alimente. Căsătoria era marcată prin rituri și ceremonialuri care așa cum afirma Ovidiu Birlea "... au în vedere asigurarea trecerii depline de la stadiul de flăcău -fată la cel al oamenilor constituiți într-o familie ce își întemeiază virtual și o gospodărie proprie". Toate acestea relevă importanța acordată familiei de poporul român.

În Osica, înainte de căsătorie, unele obiceiuri facilitau posibilitatea tinerilor de a se cunoaște. Și unde se puteau cunoaște mai bine? Șezătorile și horele constituiau prilejuri de întâlnire și cunoaștere a tinerilor, de înnodare a relațiilor dintre ei.

Intrarea fetelor în horă confirma faptul că ele erau pregătite pentru căsătorie.

Potrivit tradiției tinerii se căsătoreau devreme: fetele la 16 ani iar băieții fie la 18, fie la 20 de ani, după ce îndeplineau stagiul militar considerându-se maturi. Flăcăii care depășeau vârsta de 25 de ani erau numiți "flăcăi tomnatici" iar fetele vârsta de 23 de ani erau numite "fete bătrâne", găsindu-și cu greu partenerii pentru căsătorie.

Când tinerii se înțelegeau și părinții considerau că este o căsătorie potrivită, familia băiatului se pregătea pentru peșit. Se întâmpla însă ca părinții fetei să se împotrivescă și atunci tinerii aveau de ales două alternative: fie să renunțe, fie să "fugă", să plece împreună fără voia acestora. Această stratagemă reușea de obicei și cele două familii cădeau la învoială iar dacă nu ajungeau la înțelegere, tinerii aveau de întâmpinat mari greutăți, neprimind nimic de la părinți.

Peșitul consta în venirea părinților băiatului însoțiți de acesta la familia fetei. El aducea o ploscă cu vin care era așezată pe masă abia după încheierea înțelegerii cu privire la zestrea oferită de ambele părți, despre cumpărăturile ce trebuiau făcute la târg și despre toate amănuntele privind desfășurarea nunții.

Dacă părinții nu erau pregătiți să facă nunta, dar erau de acord cu căsătoria și fata nu dorea să plece de la casa părintească fără alai, se făcea logodna la o săptămână sau la o lună de la peșit. Pentru acest eveniment se organiza o masă la care participau părinții tinerilor și rudele apropiate, după care băiatul lua fata la casa lui și se spunea că "a fost luată cu logodnă".

Odată fixată data nunții, se stabileau persoanele care urmau să îndeplinească un rol important în ansamblul ceremonialului.

Potrivit tradiției, cu mult înainte de a începe pregătirile pentru nuntă, tinerii împreună cu

Nicolae Bărbulescu și soția,
Gheorghiza (fostă Dănănuș) -1920

părinții mergeau să anunțe nașii, aceștia fiind părinții spirituali de botez ai băiatului. Dacă aceștia nu voiau, tinerii puteau să-și aleagă alți nași. Aceste reguli se respectau cu strictețe.

Relațiile dintre finii și nași erau foarte apropiate, finii mergeau la nași la toate sărbătorile mari, cu plocon, ca să fie binecuvântați.

În duminica dinaintea nunții, părinții mirelui trimiteau nașilor plocon pentru a-i vesti că nunta va fi peste o săptămână.

În cadrul ceremonialului nunții, cele mai importante personaje sunt: nașii, socrii mari și socrii mici. Nașul cumpăra lumânările, voalul, "lămâița", coronița miresei, beteala și floarea mirelui, dădea un dar substanțial în bani la masă și tot el strângea darul la masă și antrena musafirii să joace și să se bucure de petrecere.

Nașa pune pe cap miresei, voalul înainte de a pleca la biserică, iar la terminarea nunții, tot ea îi ridică voalul și-i acoperea capul finei cu un batic, semn că devenise nevestă.

Masa avea loc de obicei la casa mirelui dar ea se putea organiza și la casa miresei. În acest caz fiecare avea invitații săi. Socrul mare tocmea lăutarii. Nunta începea joi seara și se termina luni seara. Joia, numita a "foantelor", fetele și flăcăii pregăteau podoabele bradului și florile nuntașilor. Vineri, un tânăr purtând o ploscă în mână pornea pe la rude și prieteni ca să-i invite la nuntă. Sâmbătă seara începea nunta la casa mirelui. În această seară, socrul mare trimitea rochia miresei care era de culoare alba și primea în schimb cămașa ginerelui și prosopul. Duminică dimineața, la casa mirelui se făceau pregătirile pentru primirea miresei. Gineretele îmbrăca hainele noi și cămașa primită de la mireasă și-și pune prosopul după gât. Urma ceremonia "bărbieritului" mirelui de către un prieten căruia îi trăiau ambii părinți, obicei ce semnifică despărțirea de tinerii necăsătoriți. În acest timp, lăutarii cântau un cântec specific momentului:

"Foaie verde bob alcaz
Pusei briciul să mă raz
Să fac la fete-n necaz.
Ginerică, ginerel
Roagă-te la bărbier
Să mai lase-un firicel
Să faci dragoste cu el
Roagă-te la Precesta
Să trăiască nașa ta
Să te-nvețe doar de bine
C-așa m-a-nvățat pe mine.
Să trăiască nașul tău
Să te ferească de rău
Pe tine și neamul tău."

Năstasie Constantin cu soția Coca - 1967

După bărbierit, gineretele însoțit de tineri și cu lăutarii după ei plecau la naș, pentru a-i pune floarea de ginere în piept și o bancnotă nouă de o sută de lei. La naș se serveau dulciuri, vin și țuica.

În timp ce nașa pune floarea ginerelui în piept, lăutarii cântau:

"Ginerică, ginerică
Roagă-te de nașa ta
Și de bunul Dumnezeu
Să trăiască nașul tău
Și să-ți pună floarea ta
Că-ți șade bine cu ea.
Asta-l floare de oraș
Adusă de domnul naș,
Asta este floarea ta

De coase nașa la ea.
 Nașu-ți este ca părinte
 Să nu-i treci pe dinainte,
 Nașa-ți este ca o mamă
 Ce-ți-o vorbi, i-ai în seamă.”

În acest timp, mireasa împreună cu cavalerul ales de ea numit "cumnat de mână", întregul alai de fete și flăcăi, însoțiți de lăutari porneau "la udat", la a treia fântâna din sat, de la casa miresei, spre răsărit. Mireasa și cavalerul ce urma să poarte bradul, cu o găleată în care puneau bani și un buchet de busuioc și prin toarta căreia era trecut un prosop țesut în casă, se duceau la fântâna. Aici scoteau de trei ori apă și umpleau găleata. Mireasa stropea cu busuiocul în cele patru zări și o răsturna cu piciorul drept de trei ori. Se făcea o horă în jurul vasului cu apă, pe care flăcăii o învăteau de trei ori în mod simbolic, plimbând plosca de la unul la altul. Alaiul se întorcea pe alt drum la casa miresei.

În ritualurile de nuntă era prezentă apa cu rol purificator și de fertilitate.

Ajunși acasă la mireasă, tinerii puneau pe o masă albă, rotundă, în curte, găleata cu apă în care se punea bradul. În vârful bradului se punea un covrig și se înfigea un măr. De jur împrejurul bradului mireasa înfășura un șnur făcut din ață roșie și albă în timp ce lăutarii cântau:

“Veniți fetelor, veniți, măi
 Bradul să-l împodobiți, măi
 Să-mpodobiți bradul bine
 Să nu ne faceți de rușine
 Fete bradu-mpodobesc, măi
 De nuntă mi-l pregătesc, măi
 C-așa-i din bătrâni lăsat
 Fetele să n-aibă sat”.

Bradul era ridicat de trei ori în sus de către cavalerul ales de mireasă și stropit cu vin. Apoi se lua mărul și covrigul și se împărțea tinerilor după care se juca "hora bradului" în care bradul era trecut din mână în mână pe la toți tinerii iar mireasa trecea pe la fiecare și-i prindea în piept floarea de nuntă cu sau fără batistă. Bradul era apoi dus undeva în curte de unde se lua atunci când alaiul pleca la ceremonia religioasă. Bradul era cumpărat de socrii mari de la târg cu o săptămână înainte de nuntă. El este simbolul vigoriei și al tinereții, împodobirea lui simbolizând viața îmbelșugată. Tinerii treceau apoi la masă.

În acest timp ginerele pleca cu alai acasă la nași, după care veneau împreună la mireasă. Nașa aducea: lămâița, voalul, beteaua și lumânările de nuntă. Erau întâmpinați de mireasă care săruta mâna nașilor și aceștia-i dădeau bani. Erau poftiți în curte unde urma "învelitul" miresei. Ea era așezată pe un scaun cu fața la oglindă iar nașa îi pune voalul și lămâița cu beteală, moment solemn când mireasa își ia rămas bun de la părinți, de la frați, de la surori. Rămasul bun de la viața pe care o părăsește, descrierea vieții tihnite din casa părintească în

antiteză cu cea plină de neprevăzut care o așteaptă în casa socrilor, schimbarea portului frumos și vesel de fată pentru cel mohorât de nevestă, ruga maicii către soare să țină mare ziua în care copila călătorește în alte curți, la alți părinți necunoscuți, tristețea mamei pe care o părăsește fiica și bucuria soacrei care o dobândește drept noră, sunt teme cele mai des întâlnite în cântecele pentru mireasă pe care nu le cântă ea ci îi sunt cântate de lăutari. Ea îndeobște plânge, așa cum pare să-i poruncească o străveche datină, semn de bună credință, de respect și dragoste pentru părinți, de omagiu pentru tineretul pe care-l părăsește:

“Copiliță cu părinți
 La ce focul te măriți?
 Că mila de la părinți
 Anevoie ai s-o uiți,
 Iar mila de la bărbat
 Ca foaia de păr uscat.
 Ia-ți mireasă ziua bună
 De la tată de la mamă,
 De la frați, de la surori,
 De la grădina cu flori,
 De la fir de lămâiță,
 De la fete, din uliță.
 Cântați lăutari pe prispă
 Soacra mică-i tare tristă,
 Și roagă pe sfântul soare
 Să țină ziua mai mare,
 C-are-o fată de plecare.
 Plângi mamă cu lacrimi multe,
 Că nu mă mai vezi prin curte,
 Nici prin curte, nici prin casă,
 Nici cu matala la masă.
 Copiliță de om bogat
 Nu grăbi la măritat
 Ca frunza la scuturat.
 Ca frunza mai dă o dată
 Și tu nu te mai vezi fată.
 Taci mireasă nu mai plânge,
 Că la soacră mi t-oi duce.”

Torcea Elefterie cu soția, Buznă F. Elena - 1963

Mireasa pune la gâtul nașilor prosoape cusute de ea în casă. Tot acum se încarcă în brișcă zestrea miresei. Brișca era frumos împodobită cu scoarțe, caii erau cu clopoței și panglici, astfel încât să atragă atenția și să poată fi văzută și admirată de toată lumea curioasă să vadă cât de bogată era zestrea fetei.

Zestrea miresei era compusă dintr-o ladă numită “de zestre”, haine, cergă, scoarțe, perne, căpătaie, ștergare etc. și se ducea acasă la ginere. Alaiul pornea apoi spre biserică pentru ceremonia religioasă.

Mirele ducea în mână o ploscă cu vin, mireasa un buchet de flori albe iar nașa un buchet de flori colorate. Lumânările de nuntă erau purtate de o pereche de copii. În biserică intrau mai întâi copiii cu lumânările stinse, apoi nașa cu mireasa și după ele nașul cu mirele și apoi ceilalți invitați.

Mirii, în biserică se așezau pe una din cele mai frumoase scoarțe din zestrea miresei, țesută special de ea pentru acest eveniment.

Rudele o sfătuiau pe mireasă ca pe timpul slujbei să calce mirele pe picior ca să aibă în timpul căsătoriei, primul cuvânt.

Preotul ținea slujba religioasă cu pilde din Biblie, despre familie, în timp ce nașii țineau lumânările aprinse la spatele mirilor. În timpul “dansului lui Isaia”, când nașul, mirele, mireasa și nașa prinși de mână, se

închinau în fața icoanelor și sărutau Sfânta Evanghelie, o “nevastă tânără” arunca spre miri și nuntași boabe de grâu, de porumb, orez, fasole, bomboane sau bani pentru ca mirii să aibă parte de noroc și prosperitate. Aruncarea cu grâu și orez reprezintă o frumoasă tradiție de nuntă, ea semnificând “alungarea spiritelor rele” din calea mirilor precum și fertilitate.

În timpul slujbei religioase unirea mâinilor drepte reprezintă unirea a două vieți într-una singură, mâna dreaptă simbolizând puterea. Mirele trebuia să-și protejeze întotdeauna mireasa și de aceea o așează în partea stângă.

După cununie, alaiul mergea acasă la ginere, unde mireasa era primită de soacră, în curte. Aici se așeza o masă joasă pe care era pusă o pâine, sare, zahăr și un pahar cu vin. Mireasa era luată în brațe de soacră și urcată pe masă. Ea trebuia să guste pe rând din pâine, sare, zahăr și vin. În mod simbolic pâinea era ruptă deasupra capului miresei și era aruncată spre consum, tinerilor. Se spunea că aducea noroc celor care mâncau din ea iar mirilor căsătorie fericită. Mireasa era coborâtă de pe masă de către soacră și împreună cu mirele intrau în casă. Apoi, ieșeau afară, se cânta “La mulți ani”, nuntașii gustau dintr-un pahar cu vin și serveau o felie de cozonac.

În acest timp, nuntașii din partea miresei descărcau zestrea din briște și după ce se făcea numărătoarea obiectelor erau răsplătiți cu o găină și o sticlă cu vin.

După desfășurarea acestui ceremonial simbolic de trecere a miresei în altă familie și în altă casă, nuntașii treceau la joc la “nuneasca”, când soacra mare împărțea darurile miresei. Primeau daruri socrii, nașii, rudele apropiate ale ginereului, frații și surorile în timp ce lăutarii cântau:

“Bine-ți pare nune mare, hai, hai nașule, hai

Că ți-s finii ca o floare

Să-ți trăiască nune mare,

Finișorii dumitale.

Nașule nu fi zgârcit

Că porumbii s-au făcut,

Bagă mâna-n buzunar,

Dă bacșiș la lăutari,

Bagă mâna la chisa,

Și dă sutișara-ncoa

C-așa este datina.

Dă bacșișul cât mai mare

Că e fala dumitale.

Haida, haida, nu mai sta,

Ca să ta vadă lumea.

Bine-ți șade ginerică,

C-ai mireasă frumușică,

Uite acuma sunteți doi,

Și la anul să fiți trei,

Și eu lăutar la voi.

Să traiască și nașa

Și acum de bucurie

Un bacșiș să-mi dea și mie.

Să traiască și socrul

Ca să ne dea galbenul.

Bine-ți pare soacră mare,

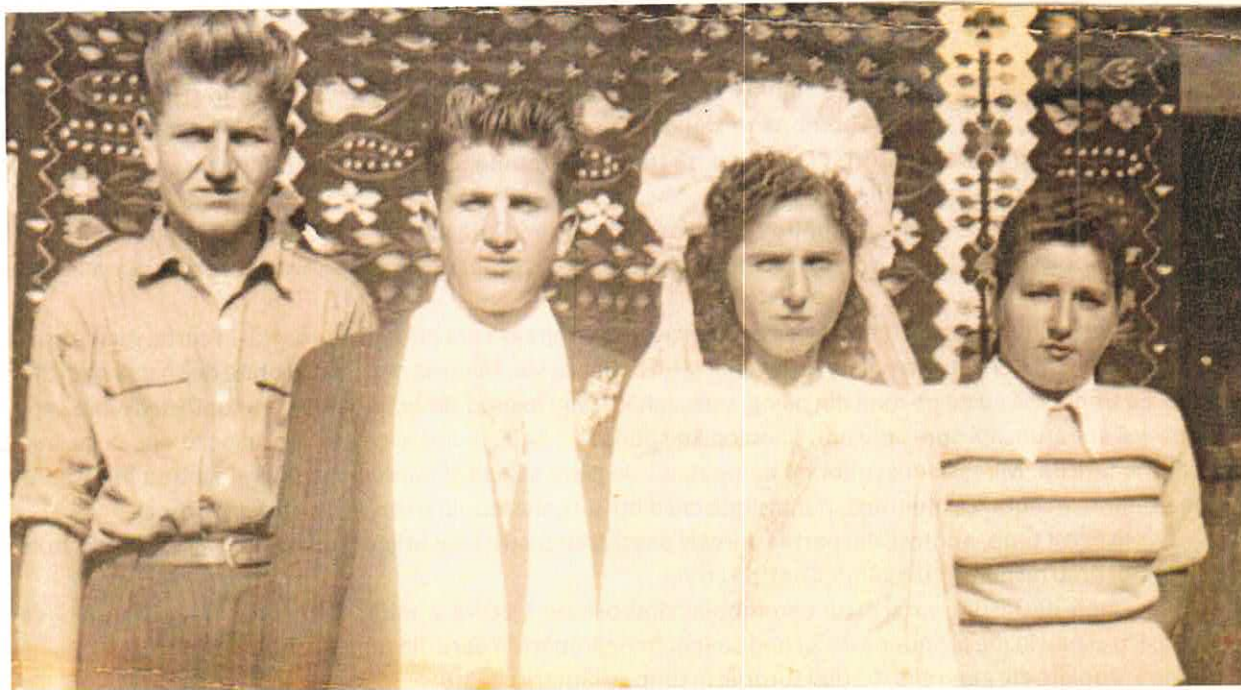
C-ai copiii ca o floare,

Haida, hai, să-ți fie bine,

O mie de ceasuri bune!”

Nanu Ion și soția, Dumitrescu Elena - 1937

Velea Nicolae și soția sa, Dumitrescu Maria - 1955

Nuntașii erau apoi invitați să poftescă la masă unde în mod tradițional se serveau mâncăruri alese în străchini de lut și găvane de lemn: ciorbă, varză cu carne sau sarmale, fripură de porc, vițel sau pasăre. După servirea mesei, nașul mergea cu o azimă în mână și aduna darul de la fiecare. Participanții la masă ofereau "darul" de cele mai multe ori în bani.

Era obiceiul ca mireasa în noaptea nunții să doarmă în cămașa de noapte a soacrei. După consumarea actului nuptial, luni dimineața, îi era prezentată soacrei. Soacra mare împreună cu nașa împachetau cămașa purtată de mireasă, o legau cu o panglică roșie, luau o sticlă cu țuică vopsită în roșu și porneau cu "cinstea" spre casa socrilor mici pentru a anunța vestea.

Când se întâmpla ca mireasa să nu fie virgină, se ducea vestea în tot satul și era mare rușine pentru fată și părinții acesteia. De multe ori ea era izgonită de ginere și socrî în mod umilitor, suită pe grapă și dusă cu lăutari acasă sau se făcea în fața porții un foc de paie. Aceași soartă avea și soacra mică, considerată vinovată de necinstea fetei. De multe ori incidentul se încheia cu o discuție între familii și se mărea zestrea fetei.

Când totul era bine, socrîi mici primeau un plocon și petreceau împreună cu rudele apropiate.

Luni dimineața, după aflarea veștii, în curtea socrilor mari se aprindea un foc mare, se fierbea vin și țuică și se juca "danțul". În fruntea alaiului se purta un steag roșu dacă fata fusese cuminte, se mergea jucând la părinții miresei.

Luni seara nunta lua sfârșit cu o masă pentru cei care ajutaseră la nuntă.

La o săptămână după nuntă se ducea nașilor ploconul mare: o vadră de vin, o vadră de țuică, păsări vii și păsări fripte, ciorbă, sarmale, pâini în țest, cozonac.

Cu aceasta se încheia ritualul căsătoriei dintre cei doi tineri, care în același timp era un ritual de trecere la o altă etapă a vieții. În spiritul satului tradițional, căsătoria era o legătură statornică și armonioasă ce dănuia pe tot parcursul existenței lor.

Nunta - Taina cununiei

Preot Daniel Preda

“Când familia nu va mai fi întemeiată pe Taină, oamenii vor fi o turmă de fiare sălbatice destrăbălate”

Pr. Arsenie Boca

Dragii mei,

Vă scriu aceste puține rânduri pentru a trage un semnal de alarmă cu privire la căsătoria tinerilor, și nu numai.

Știu de la cei bătrani dar am apucat și eu acele zile când nunțile durau câte 3 zile cu toate obiceiurile noastre frumoase culminând cu venirea la biserică pentru a primi binecuvântarea lui Dumnezeu.

Astăzi cel mult se duc la primărie pentru acel “petec de hârtie” și atât.

Când îi întrebi pe cei tineri când vor veni să se cunune religios dau din umăr și aruncă vina pe bani. Oare banul să fie de vină?

Înainte scriam scrisori – acum avem internet, telefoane mobile.

Înainte mergeam cu trenul – acum avem mașini personale.

Înainte locuiam în 2, 3 camere – acum avem vile.

Și lista poate continua, deci banul este de vină?! Sau depărtarea noastră de Dumnezeu, să vrem să fim cu Dumnezeu, să credem în Dumnezeu. Credem că tot ceea ce facem noi, facem fără ca Dumnezeu să ne ajute, facem prin puterea noastră. Greșim, ne amăgim! Hristos spune: Căutați mai întâi împărăția lui Dumnezeu și toate celelalte vi se vor adăuga vouă.

Să ne întoarcem la tema acestui articol: NUNTA. Nunta sau cununia este acea taină în care prin rugăciunile și binecuvântarea preotului, se pogoară asupra a două persoane, bărbat și femeie, care se însoțesc, harul dumnezeiesc care întărește și sfințește libera lor legătură pentru ajutorul reciproc, nașterea legiuită și creșterea de copii.

Părintele Arsenie Boca spunea *“Iisus sfințește unirea trupească a bărbatului cu femeia ridicând căsătoria la înălțimea de mare taină în Hristos și în Biserică.”*

Căsătoria a fost întemeiată de Dumnezeu încă din Vechiul Testament când Domnul i-a binecuvântat pe Adam și Eva zicând: “Crește și vă înmulțiți și umpleți pământul și-l stăpâniți (Facere 1,28)” iar Adam plin de duh sfânt a zis aceste cuvinte, cuvinte pe care le găsim și în slujba cununiei: “De aceea va lăsa omul pe tatăl și pe mama sa și se va uni cu femeia sa și vor fi amândoi un trup.”

Părintele Sofronie Saharov spunea: „Scopul căsătoriei este împreună lucrarea soților cu Dumnezeu așa încât să nască fii și fiice lui Dumnezeu“. Este nevoie de multă rugăciune în vremea alegerii pentru a găsi persoana potrivită acestui scop când cineva se căsătorește. O face ca să aiba o soție (soț) ajutor pentru mântuire. Trebuie să-și arate dragoste și să se lupte pentru mântuirea amândurora.

Vreau să vă vorbesc despre câteva momente legate de slujba cununiei.

Fiind una din cele șapte Sfinte Taine, slujba cununiei se oficiază în sfânta biserică.

Premergătoare cununiei, logodna, e rânduită tocmirii sau așezării nunții a doi tineri care s-au făgăduit unul altuia. Slujba se oficiază în ziua cununiei sau în altă zi înainte de cununie.

Inelele sunt semnul iubirii al credințioșiei și al legăturii trainice pe care o făurește Taina cununiei între viitori soți.

Nașii sunt martori și chezași ai temeiniciei făgăduințelor făcute de viitorii soți unul față de altul în fața Sfântului Altar și al trăinicieii legăturii pentru tot restul vieții.

Punerea cununilor pe capul tinerilor închipuie podoaba cinstea și răsplata care se aduc curăției și fecioriei mirilor pentru care aceștia sunt încununati ca niște împărați, înzestrați cu puterea de a da viață, de a naște copii.

La Cartea facerii Dumnezeu i-a binecuvântat pe Noe și pe fii lui și le-a zis: „Nașteți și vă înmulțiți și umpleți pământul și-l stăpâniți” (Facere 9,1). Iar în noul testament însuși Mântuitorul Iisus Hristos a binecuvântat nunta: „și a treia zi s-a făcut nuntă în Cana Galileii și era și mama lui Iisus acolo și a fost chemat și Iisus și ucenicii săi la nunta”... (Ioan 2,1,11)

Sfântul Evanghelist Matei ne spune „Ce a împreunat Dumnezeu omul să nu despartă (Matei 19,6)”

Nu știu, dragii mei, dacă v-ați pus vreodată întrebarea care este rostul căsniciei? Sau de ce se căsătoresc bărbatul cu femeia?

Principalul scop al căsătoriei este ajutorul reciproc al soților în viața de zi cu zi, dar mai importantă decât acesta este urcarea noastră (a soților) spre rai, spre Dumnezeu. De aceea și Dumnezeu în grădina cea din rai i-a zis lui Adam: „Nu este bine să fie omul singur să-i facem ajutor asemenea lui (Facere 2,18)” Omul datorită firii sale după căderea în păcat a lui Adam, după cum zic sfinții părinți, al doilea scop al căsătoriei este liniștirea patimilor sexuale; să-i ferească pe oameni să cadă în păcatul curviei. Iar al treilea scop al căsătoriei este procreația sau nașterea de prunci.

Sfinții părinți spun că femeia se mântuie prin naștere de prunci (nu copil, ci copii).

Un sfat pentru cei căsătoriți dar și pentru cei ce vor să fie împreună până la adânci bătrâneți: DRAGOSTE ȘI RĂBDARE.

Iată ce spune Sfântul apostol Pavel în Epistola către Corinteni capitolul 13: „*Toate limbile omenestii de le-aș vorbi, dacă nu am dragoste m-am făcut aramă sunătoare și chimval răsunător. Și dar proorocesc dacă aș avea și tainele toate le-aș cunoaște și orice știință și de-aș avea credință atât de multă să mut munții din loc dacă nu am dragoste, nimic nu sunt. Și toată averea mea de-aș face milostenii și trupul mi l-aș da să fie ars dacă nu am dragoste nimic nu-mi folosește. Dragostea rabdă îndelung. Dragostea este plină de bunătate; dragostea nu știe de pizmă, nu se laudă, nu se trufește. Dragostea nu se poartă cu necuviință, nu caută ale sale, nu se aprinde de mânie, nu pune la socoteală răul, nu se bucură de nedreptate și se bucură de adevăr, toate le suferă, toate le crede, toate le nadăduiește, toate le rabdă. Dragostea nu piere niciodată*”. Imnul Dragostei Creștine

Zilele Eugen Ionescu

Cristina Botez

„Politica, organizarea socială fac parte dintre grijile noastre și ne fac să uităm singura problemă autentică, aceea a semnificației existenței noastre. Semnificația existenței noastre este că trăim în umire și că suntem făcuți pentru moarte.”

**(Matei Călinescu- Eugen Ionescu:
teme identitare și existențiale)**

În preajma zilei de naștere a dramaturgului Eugène Ionesco (26 noiembrie 1909) Societatea Culturală care îi poartă numele, fondată în 1990 în orașul său natal Slatina, îi onorează memoria, prin organizarea Zilelor Eugen Ionescu (24 - 29 noiembrie). Acest amplu eveniment cultural cuprinde de aproape un sfert de veac vizionări de spectacole de teatru, filme documentare, lansări de carte, vernisaje, audiții radiofonice, colocvii. Anul acesta a fost realizat în parteneriat cu Colegiul Național Sfântul Sava din București și a urmărit anul acesta o mai bună receptare a operei ionesciene în rândul generației tinere.

Colegiul Sf. Sava este cel mai vechi și ilustru așezământ de învățătură din București. Aici au studiat viitoarele prestigioase personalități ale României generație după generație, însuși M.S. Regele Mihai a fost elev în perioada în care E. Ionescu era profesor. Muzeul colegiului conține o bogată colecție de documente, tablouri originale, gravuri, fotografii și trofee, printre care și revista literară a liceului în care și-a făcut debutul, licean fiind, marele dramaturg.

Profesorul de istorie Ioan Grosu prezentând muzeul Colegiului Sfântul Sava

În somptuoasa sală de spectacole, miercuri, 26 noiembrie, s-a desfășurat o seară de teatru la care au fost invitați elevii trupei de teatru a Liceului Teoretic „Ion Gh. Roșca” din Osica de Sus cu spectacolul „Jocul de-a măcelul” de Eugene Ionesco. Piesa a fost pusă în scenă de regizorul Mihai Lungeanu, președintele SCEIS, în cadrul atelierului de creație „Lecția de teatru, lecția de viață” desfășurat la Osica în proiectul „Seară pentru minte, inimă și literatură la Vladu Nica din Osica”, în 2012. De-atunci și până în prezent, trupa a crescut și s-a rodat sub îndrumarea profesoarei de literatură Ramona Alexandru în numeroase reprezentații și concursuri, exersând și rafinând arta interpretării dramatice.

Cei doisprezece protagoniști au jucat inspirat și cu dăruire, trecând cu dinamism printr-o paletă variată de sentimente de la groază, ură, revoltă, gingășie, la resemnare, stârnind interesul și admirația spectatorilor prin intermediul operei părintelui teatrului absurd. A fost cu adevărat o seară de teatru, de viață, de frumusețe și de sensibilitate, o seară alături de ZEI.

Teatrul și tinerii

Ramona Alexandru

*"Dar ei sunt zvelți și calmi, și simultan
au și deprins să meargă pe valuri, în picioare."
(Adolescenți pe mare, Nichita Stănescu)*

„(...) să materializezi angoase, prezențe interioare”. Iată o coordonată a teatrului modern din care derivă, desigur, ambiguitatea și dificultatea interpretării. „Să concretizezi simbolurile”. O modalitate de exprimare a incertitudinilor, a frământărilor celor mai adânci, a spaimelor, a neliniștilor. Să interpretezi teatru modern este o dovadă de inteligență și curaj, cere un simț aparte, al lucrurilor esențiale ce definesc ființa umană.

Noiembrie ne aduce mereu aproape de teatru. E luna lui Ionescu, a festivalurilor dedicate teatrului absurdului și a devenit pentru noi, trupa de teatru a Liceului Teoretic „Ion Gh. Roșca” din Osica de Sus, un fel de a fi, un ionescian fel de a fi: a nu te da bătut, a sfida provizoria majoritate, a refuza opțiunile la îndemână, a te menține cu încăpățănare în aria bunului-simț, a risca separarea.

Anul acesta, trupa a pregătit două reprezentații: un fragment din „Rinocerii” de Eugen Ionescu și „Frumoasa călătorie a urșilor panda povestită de un saxofonist care avea o iubită la Frankfurt” de Matei Vișniec.

„Rinocerii” aduce în prim-plan conformismul („Trebuie să urmărim spiritul epocii”, spune un personaj), metamorfoza mentală a unei colectivități. Piesa este dificilă, comunicarea e specială. Tinerii noștri - Raicea Ștefania, Sacă Diana, Șișieală Dana, Boangiu Diana, Fugaru Crina, Predica Georgiana, Căldăraru Ionuț și Drăghici Cristian - au pus expresiv și inteligent în evidență isteria colectivă ascunsă în spatele ideilor și raționalității. O interpretare deosebită care merită toate laudele. Spectacolul a obținut, în cadrul Festivalului de Teatru pentru liceeni „Dialogul absurdZilor...” organizat de Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale și Cultural Olt, Mențiune I.

„Frumoasa călătorie a urșilor panda povestită de un saxofonist care avea o iubită la Frankfurt”, o ilustrare emoționantă a două limite între care pendulăm mereu, „bătăi de aripi albe în zbor”, ființe fragile și minunate - iubirea și moartea, a trezit sentimente adânci. Sensibili, inteligenți, elevii Sima Marius și Pîinicică Patricia – El și Ea – au „desfășurat” ca într-o vrajă „povestea” căderii în somn, ca într-o iubire inocentă și răvășitoare, ca o frumoasă călătorie.

Piesa a obținut, în cadrul festivalului, Premiul I, dar și Premiul pentru Regie și Premiul pentru Scenografie. Președintele juriului, actorul Teatrului Național „Marin Sorescu”, din Craiova, Eugen Titu, a apreciat această reprezentație ca fiind o realizare inteligentă și profund impresionantă, o cumulare a esențelor teatrului modern.

Mă gândesc la tinerii aceștia frumoși și dârji, la felul în care vor trăi experiențe inefabile, cu toată ființa lor. Ei, care au intuit ce e frumosul, esența, omul, dragostea și moartea, dragostea și moartea.

O viață dedicată studiului - profesor Alexandru Buicescu

10 Noiembrie 1916; armata germană în retragere aruncă în aer podul de peste Olt din Slatina. Atunci, spre dimineață vine pe lume un mic Alexandru- TATA SANDU- fiul Ioanei și Gheorghe Buicescu, fiică de preot și învățător în Comuna Curtișoara, sat Linia din Vale-Biserica Albă.

Nu l-a cunoscut pe tatăl său căzut pe front la Mărășești.

A rămas pe umerii mamei sale - MAMA IOANA - să lucreze un petec de pământ de cca. 5 ari pentru întreținerea -supraviețuirea- familiei: mama și doi copii, o fată Alexandrina cu doi ani mai mare și mai micul Alexandru.

Școala primară o face în satul natal și comună nelipsind de la munca la câmp.

A trecut ceva timp.

Reușește examenul de admitere la Liceul Radu Greceanu din Slatina ca bursier, calitate pe care a avut-o pe toată perioada - cu multă muncă - gimnaziul, clasele I-IV și liceul, clasele I-VIII sub atenta supraveghere a distinsului profesor Traian Biju profesor de geografie - directorul liceului, care a avut pentru elevul Buicescu Alexandru o simpatie deosebită apreciind la el ambiția, deșteptăciunea și munca asiduă.

MEDALION

Își aduce aminte cu nostalgie de cățelul Leu care l-a însoțit în fiecare zi, indiferent de anotimp până la podul Botu(l) Calului intrarea în Oraș, unde îl aștepta până venea de la școală și drumul de întoarcere spre casă – cca. 5 km - pe toată durata studiilor. Cu tenișii pe spate, a mers în fiecare zi cca. 10 km încălțându-se numai când intra în Oraș și nu o dată s-a întâmplat să vadă lupii în dreptul pădurii Marița.

Probleme au fost multe. O carte însemna contravaloarea a câțiva saci de porumb din puținul pe care îl aveau.

Absolvenții liceelor promoția 1936 din județele Olt, Romanați, Gorj și Mehedinți au susținut examenul de bacalaureat în orașul Tg-Jiu. Bucescu Alexandru a obținut un merituos loc IV.

01.09.1936 - reușește la examenul de admitere la Școala de Ofițeri de infanterie și transmisiuni din București și la 01.07 1939 obține gradul de sublocotenent al Armatei Regale Române.

Este repartizat ca ofițer într-o unitate militară de Motorizate din Ardealul de Nord - orașul Dej.

Acolo o cunoaște pe Lucia Beldeanu -MAMA LUCI - fiică de oameni culti și înstăriți cu care se va căsători după venirea de pe front. Front care a însemnat înaintarea pe teritoriul rusesc - Odesa, Nijni Novgorod - pe Don - etc., problemele războiului, invers împotriva Germaniei.

Participă cu elevii ofițeri pe care îi instruia fiind deja căpitan instructor, în luptele de la Păuliș, unde au fost înjumătățiți.

Ajunge la Oarba de Mureș cu cei care au rămas.

A fost ofițer instructor la mai multe centre militare din țară și apoi demobilizat.

Activitatea din anii de război – istorie - și spre est și spre vest, prima soldat regal, apoi al nimănu dar cu aceeași abnegație i-a fost răsplătită cu medalii și ordine:

ROMANIA
MINISTERUL APĂRĂRII NAȚIONALE
U.M. Nr. 02405 PITEȘTI

CERTIFICAT
Nr. 22501 din 18.07.1991
Certificăm că SUICESCU ALEXANDRU
născut în anul 1916 luna 11 ziua 10 al fiului lui Șteoghe
și al Ioana domiciliat în Slatina, str. Dealul Viilor,
a fost identificat cu următoarea situație:
nr.44
22.06.1941 – 25.05.1943, pe front cu Regimentul 68
Infanterie Fortificații cu gradul de sub-
locotenent.
25.05.1943 – 01.12.1943, pe front cu Regimentul 15
Infanterie, cu gradul de locotenent.
23.08.1944 – 15.11.1944, pe front cu Școala Subofi-
țeri Infanterie Botoșani, cu gradul de
locotenent.
DECORAT, cu ord. "Coroana României", cu spade și
panglică de Virtute Militară, în gradul de
cavaler, înalt Decret 3031/1942, brevet nr.
12470/1942.
-ord. "Victoria", brevet 121852 din 09.05.
1946.
Datele au fost extrase din arhiva M.Ap.N.
Drept pentru care s-a eliberat prezentul certificat.
SEUL UNITĂȚII MILITARE 02405 PITEȘTI
Lt. colonel

- Coroana României cu spade în grad de cavaler.
Brevet semnat de M.S. Regele Mihai I;
- Ordinul „Victoria”. Brevet acordat de Sovietul
Suprem al URSS.

- Eliberarea de sub jugul fascist. Brevet acordat de
prezidiul Marii Adunări naționale a RPR.
Așa a fost să fie.

În anul 1954 a absolvit cursurile Facultății de Științe
Juridice ale Universității Victor Babeș din Cluj.

Au venit valurile istoriei, o perioadă sumbră.

A fost profesor de matematică suplinitor (deoarece
avea studii superioare) în mai multe localități din
județul Olt - Văleni, Curtișoara, Comănița și Școala de
reeducare copii –MAI.

În aceeași perioadă a fost student la Universitatea
C.I. Parhon -București -Facultatea de Fizică -
Matematică pe care a absolvit-o în anul 1958.

În anul 1959 este profesor de fizică - matematică la
Liceul „Tudor Vladimirescu” -Radu Greceanu din Slatina
profesor gradul II, gradul I, profesor emerit.

S-a dedicat copiilor, catedrei cu abnegație folosind
toate cunoștințele, experiența întregii vieți timp de
două decenii până în anul 1979 când s-a pensionat.

Spunea fericit: Am reușit să fac mulți oameni Mari.
Mulțumim Domnule Profesor.

Familia Ica și Radu Buicescu (fiul profesorului Alexandru Buicescu) au donat biblioteca de carte de Fizică și Matematică a profesorului - părinte Liceului Teoretic „Ion Gh. Roșca” din Osica de Sus. Cu această ocazie ne-au declarat: „S-a întâmplat să fim invitați la întâlnirea pentru minte, inimă și literatură din luna mai, de la Liceul Teoretic „Ion Gh. Roșca” din Osica de Sus. Am rămas profund impresionati - CUVÂNT MIC - despre ce s-a putut organiza în această comună, în acest liceu, pentru acești copii care vor să învețe carte.

Felicitări și mulțumiri întreg colectivului profesoral pentru această mare realizare profesională. Prin acest mic prinos sunt convins și sigur că sunt emoționat că profesorul meu de fizică și matematică este fericit că întreaga lui bibliotecă a ajuns unde trebuie. Acolo unde niște copii de la țară cum a fost și el vor studia cu ajutorul dascălilor lor. Așa vor ajunge oameni mari. Dumnezeu să-i ajute!”

Hramul Sfinților Arhangheli Mihail și Gavriil

Preot George Marius POPA

Frați creștini, orice lăcaș de cult ortodox poartă numele unui praznic împărătesc, al unei sărbători a Maicii Domnului sau a unui sfânt. Am auzit vorbindu-se sau scriindu-se, de exemplu, de Biserica Sf. Treime, Biserica Adormirea Maicii Domnului, Biserica Sf. Gheorghe, ori biserici ale altor sfinți. Aceasta înseamnă că respectivele biserici sunt așezate sub patronajul acestor sfinți, purtându-le numele. Acest sfânt se numește cu un termen slavon hram și biserica îl primește odată cu momentul sfințirii locului pe care ea urmează să fie construită și mai ales, în momentul sfințirii bisericii. Această lucrare sfântă este cunoscută cu denumirea de târnosire, și e săvârșită exclusiv de episcop, preotul neavând voie să o săvârșească.

Hramurile au luat naștere chiar la începutul creștinismului, când credincioșii au înconjurat cu dragoste, venerație și respect pe eroii credinței, adică pe sfinții lor. Din istoria vieții și activității Bisericii creștine știm că, în primele veacuri, când creștinismul apărea ca o religie nouă în Imperiul roman, s-a înregistrat cel mai mare număr de sfinți. Erau toți cei care, pătrunși de adevărurile învățaturii lui Hristos, primeau moartea cu convingerea că prin aceasta se nasc la viața cea nouă, viața lui Hristos. De aceea și ziua de pomenire a sfinților nu este aceea în care s-au născut, ci ziua în care au trecut la cele veșnice, ziua renașterii lor spirituale.

Creștinii veacurilor primare ale Bisericii, văzând seninătatea cu care sfinții mucenici și martiri își apărau credința și primeau moartea pentru ea, au nutrit simțăminte de admirație și respect față de acești eroi ai credinței. Ei au adunat și au înmormântat cu grijă și pietate rămășițele trupești ale celor care mureau pentru Hristos și se adunau în fiecare an, de ziua morții lor, în jurul mormintelor, pentru a-i pomeni, prin

săvârșirea Sfintei Liturghii și prin citirea faptelor și patimii lor. Când creștinismul a început să se dezvolte în libertate, iar cultul divin să ia amploare deosebită, mai ales din secolul al IV-lea, creștinii au zidit biserici pe mormintele martirilor și mucenicilor, pentru a le păstra și mai vie amintirea. Mai târziu n-a mai fost cu puțință ca orice lăcaș de cult să fie înălțat pe mormintele de sfinți și martiri. Astfel s-a luat obiceiul ca orice lăcaș sfânt să fie închinat, dedicat sau consacrat unui sfânt al Bisericii. Atunci când episcopul târnosește o biserică, aceasta primește numele unui sfânt în cinstea căruia a fost zidită și care de acum o patronează și o ocrotește. Este ceea ce numim hramul bisericii. Icoana hramului pe care îl poartă biserica se pictează în exterior pe fațada vestică

Sfânta împărtășanie

a lăcașului de cult. În interior ea apare pe catapeteasmă, în stânga icoanei Mântuitorului. Multe biserici au un hram principal și unul secundar. Hramul este cea mai mare sărbătoare a bisericii și se serbează cu mare fast și sobrietate.

Biserica noastră este patronată de Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil. Pentru a înțelege de ce strămoșii noștri i-au ales ca ocrotitori ai acestui sfânt lăcaș, trebuie să vedem cine au fost aceștia și care a fost rolul lor între Dumnezeu și om. Așadar, pornim de la originea cuvântului înger ce înseamnă vestitor, iar termenul de arhanghel se tâlcuiește "mai mare peste îngeri" sau "cel dintâi dintre îngeri". După Sfinții Părinți, îngerii sunt împărțiți în nouă cete și fiecare ceată are o anumită misiune de îndeplinit în cer și pe pământ. Îngerii sunt duhuri, adică au trupuri nemateriale, nemuritoare. Scopul principal pentru care au fost creați îngerii, care formează lumea nevăzută, este pentru a-L slăvi neîncetat pe Dumnezeu. Apoi pentru a împlini întru toate voia Lui. Sfinții Părinți au fixat ziua de 8 noiembrie ca zi de cinstire a Sfinților Îngeri și Arhangheli, pentru că numărul 8 este simbolul vieții veșnice; iar noiembrie este a noua lună de la creație, care s-a săvârșit în luna martie, ca un simbol al celor nouă cete îngerești.

Dintre toți Sfinții Părinți cel mai bine vorbește despre îngeri Sfântul Dionisie Areopagitul, ucenicul Sfântului Apostol Pavel. El spune că îngerii se împart în nouă cete a câte 3 ierarhii și anume: ierarhia cea mai de sus, este formată din Serafimi, Heruvimi și Tronuri. Ierarhia din mijloc este compusă din Domnii, Puteri, și Stăpânii, iar ierarhia cea mai de jos este formată din Începătorii, Arhanghelii și Îngerii.

Deoarece biserica din localitatea noastră are hramul Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil vom trata mai pe larg această categorie a îngerilor. Astfel, Arhanghelii au misiunea de a vesti oamenilor tainele cele mai mari ale lui Dumnezeu, de a descoperi proorociile cele mai înalte ale îngerilor și prin ei, oamenilor. Sfântul Grigorie Dialogul zice despre Arhangheli: "Aceștia sunt cei care înmulțesc sfânta credință între oameni luminând înaintea lor cu lumina Sfintei Evanghelii, descoperindu-le tainele credinței celei drepte."

Sfinții Arhangheli sunt în număr de șapte, după cum spune Sfântul Ioan Evanghelistul: Mihail, Gavriil, Rafail, Uriil, Salatiil, Gudiil și Varahiil. Fiecare arhanghel are o anumită misiune divină de **îndeplinit**.

Mihail, ce se tâlcuiește "puterea lui Dumnezeu", este voievodul oștilor cerești. El poartă sabie de foc și are slujba de a păzi legea lui Dumnezeu și de a birui puterea vrăjmașilor. Arhanghelul Mihail s-a certat cu diavolul în pustiu la Arabia pentru trupul lui Moise, zicând: Certe-te pe tine Domnul! (Iuda 1.9). El a adus cele zece pedepse peste poporul cel împietrit al lui Faraon. El a stins cuptorul celor trei tineri din Babilon. El a adus foc și pedeapsă peste cetățile cele desfrânate, Sodoma și Gomora etc. Iar la sfârșitul veacurilor, tot el, împreună cu ceata arhanghelilor, va suna trâmbița, după mărturia Sfântului Apostol Pavel din Epistola întâi către tesaloniceni capitolul 4, versetul 16.

Gavriil ce se tâlcuiește "bărbat - Dumnezeu", este arhanghelul bunelor vestiri de bucurie, care are misiunea de a vesti oamenilor tainele cele mari dumnezeiești. El nu mai poartă sabie de foc, ci crin de neîntinată bucurie. El este foarte dulce la vedere și plin de dumnezeiască blândețe. Pentru aceasta a și fost ales și trimis de Dumnezeu la Fecioara din Nazaret să-i vestească taina cea mare a întrupării Domnului. Tot el a adus vestea zămislirii Maicii Domnului lui Ioachim și Anei. El a vestit în

templu Sfântului Zaharia că soția lui va naște la bătrânețe pe Sfântul Ioan Botezătorul. Sfântul Arhanghel Gavriil a dus la cer rugăciunea Fecioarei Maria când petrecea în templu. Îi aducea hrană îngerească în Sfânta Sfințelor. El a auzit cel dintâi despre taina întrupării lui Hristos, mai înainte decât toți îngerii. El a rostit cel dintâi numele Preadulcelui Iisus. El a cântat cel dintâi "Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoire!" (Luca 2.14) Sfântul Gavriil ocrotește pe fecioare, acoperă pe mame, păzește pe prunci, duce rugăciunile cele fierbinți la Dumnezeu și aduce înapoi împlinirea cererilor. El slujește tainelor celor mari și ajută la înmulțirea și mântuirea neamului omenesc.

Rafail, al treilea arhanghel, este tămăduitor al neputințelor omenești.

Uriil este luminător al celor întunecați.

Salatiil este rugător fierbinte pentru neamul omenesc.

Gudiil este slăvitor al lui Dumnezeu și întăritor al celor ce se nevoiesc la fapte bune.

Varahiil, ultimul arhanghel, este aducător de binecuvântare dumnezeiască pe pământ.

Dintre toți Sfinții îngeri, cei mai mari binefăcători ai oamenilor s-au arătat Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil, din care pricina se și pomenesc astăzi cu alese prăznuiri și cântări de laudă. În țara noastră cultul Sfinților Arhangheli Mihail și Gavriil este foarte răspândit. Numeroase sunt bisericile cu hramul Sfinților Arhangheli, numeroși sunt și credincioșii români care le poartă numele. Să rugăm, frați creștini, pe sfinții îngeri și Arhangheli să ne fie ajutători în viață și izbăvitori de duhurile cele rele, iar înaintea Tatălui ceresc calzi rugători pentru mântuirea sufletelor noastre. Amin.

Familia de albine și păstorii ei

Apicultorul Ion Surdu

Contractul dintre om și familia de albine a început, cu siguranță, atunci când primul era tot culegător, dar nu de nectar. Întâlnirea lor nu a putut fi decât una explozivă. Omul, chiar în condițiile acelea, a avut o intuiție extraordinară: dacă până atunci el vedea prada înainte de a începe confruntarea, de data aceasta a fost invers, văzând, abia după victorie, ce comori nemaîntâlnite erau capabile să adune aceste stelute aurii. Dulceața mierii a fost parafa pentru un război de pradă care a durat milenii până când omul, de acum agricultor în toată regula, cu o vatră stabilă în care domesticise mulțime de viețuitoare, să adauge acesteia perla de neegalat. Din momentul aducerii sale în vatra casei, familia de albine i-a cucerit pe toți care i-au cunoscut virtuțile inconfundabile: hărnicia, curățenia, spirit de acumulare și sacrificiu în lupta cu prădătorii și cea minunată licoare a cărei dulceață îi îmbată de plăcere. Ea a surprins plăcut, și surprinde și astăzi, prin modul său de viață, prin puterea de adaptare într-un mediu în permanentă schimbare, nu neapărat în bine.

Dumnezeu în nemărginita Sa bunătate, ne-a așezat pe noi românii, într-o grădină de rai, dăruindu-ne infinite covoare de flori și păduri întinse, ce erup primăvara într-o perpetuă simfonie. Omul nu descoperise încă dirijorul - albina. Am fost din nou milostiviți de divinitate dăruindu-ne puterea percepției minunilor săvârșite de dirijor. Platon spunea: "această insectă care nu cântărește mai mult de 40 miligrame, ascunde mai multe taine decât oricare piramidă a Egiptului"

Dovezi ale legăturii dintre familia de albine și familia umană, la romani, stau mulțimea localităților care și-au luat numele de la albine precum: Stupina, Stupca, Stupărei, Stiubei, Prisaca, Matca, Roit și altele, dar și oameni al căror nume derivă tot de la albine.

În timp, exploatarea familiilor de albine a impus profesionalizarea, etapă în care efectivul de albine a cunoscut o creștere deosebită, produsele lor (mierea și ceara) ocupau un loc important în comerțul țărilor române cu popoarele învecinate. Aceste exploatații importante au luat naștere în epoca feudală pe moșiile domnitorilor și a altor dregători, ele fiind conduse de un om cu dragoste de albine, dar și cunoștințe despre viața și modul lor de organizare - Prisăcaru. Apariția acestor prisăci în toate provinciile istorice a reprezentat un factor de răspândire al albinăritului în aproape toate satele noastre, acțiune ce a avut în fruntea ei preoții și învățătorii.

Momentul de cotitură în dezvoltarea apiculturii românești s-a produs după anii 50, când în condițiile în care se insista foarte mult pentru asocierea țăranilor în diferite forme, prin care ulterior au fost deposedați de pământ și inventarul agricol, apicultorii fiind un grup social mai deosebit, au apucat pe alt drum.

Astfel, în 1957 o personalitate științifică de excepție prof. univ. Veceslav Harnaj a înființat *ASOCIAȚIA CRESCĂTORILOR DE ALBINE DIN ROMÂNIA*. Era de necrezut că într-o țara care își propunea să construiască socialismul, unde statul controla totul, să apară un tip de asociere care aducea mai degrabă cu un sistem privat. Profesorul Harnaj a construit pe albină o adevărată industrie organizând Asociația apicultorilor la fel de minuțios ca familia de albine. Într-un timp relativ scurt A.C.A. a avut filiale în toate orașele țării, atrăgând în munca de creștere a albinelor oameni din toate straturile sociale punându-le la dispoziție, în condiții extrem de accesibile, documentații, materiale și utilaje apicole și chiar materialul biologic. Rezultatele acestei strategii formidabile au apărut în mod firesc astfel: în cartierul Băneasa pe zeci de hectare au apărut în premieră mondială Combinatul Apicol, Institutul de Cecetare și Dezvoltare pentru Apicultură și nu în ultimul rând, Liceul Apicol. Aceste realizări au avut un ecou deosebit în apicultura mondială, fapt

pentru care, în 1965, Apimondia și-a organizat congresul la București. Urmare a recunoașterii meritelor de excepție ale prof. Harnaj, acesta a fost ales președinte al Federației Internaționale a Asociațiilor de Apicultură, funcție în care a rămas 20 de ani. Legat de acest eveniment, la București, în "orașelul apicol", va fi găzduit tot atâția ani Institutul Internațional de Tehnologie și Economie Apicolă și sediul editurii și tipografiei Apimondia.

Perioada 1970-1975, considerată vârf al albinăritului românesc, consemna un efectiv de 975.000 de familii de albine, un export de 17.000 tone miere pe an, iar prin specialiștii săi, Bucureștiul candida la titlul de centru al apiculturii mondiale. La sfârșitul anilor '70 România a fost cel mai mare exportator de miere din Europa și al cincilea producător mondial.

În acest efort de impunere a apiculturii românești ca model pe plan european și mondial, Oltenia a avut și ea o contribuție însemnată printr-un bazin melifer unic, oferit de pădurile de salcâmi din zona Dunării, dar și prin personalități de excepție ca Ștefan Georgescu, Mircea Podeanu, Dumitru Cotoi sau inginerul Ciobanu, care prin cursuri și ședințe practice au pregătit zeci de mii de apicultori.

În comuna Osica de Sus, apicultura la nivel înalt, practică atât în perioada interbelică, cât și după, a avut în prim plan pe inv. Costică Marcu, Gheorghe Delcea, Ilie Chirea, Mișu Drăghici (Gâje), Marin Maxut, Ion Calotă și mai tânărul Costică Dănănuș care ne-au lăsat celor de azi să ducem mai departe și mai sus, pasiunea și dragostea lor pentru albine.

Personal i-am avut îndrumători pe Delcea și pe Chirea, alături de care am făcut primii pași în această fascinantă lume a apicultorilor, iar după aceea mi-am purtat de unul singur "zestrea", zeci de ani, de la Dunăre până în culmile subcarpaților, pe meleaguri fermecătoare ale județelor Olt, Argeș, Dolj, Gorj și Vâlcea. După aproape patru decenii de practică apicolă sunt la fel de îndrăgostit de această dumnezeiască insectă care nu mi-a umplut buzunarele cu galbeni, dar mi-a hrănit sufletul din plin. În momentele nefavorabile ale vieții am "evadat" în lumea lor, unde am găsit liniștea care m-a pus în armonie cu natura și mi-a dat energia de a reveni în vârtoarea vieții. Mă străduiesc să transmit nepoților mei, Ilinca și Luca, fiorul acestei legături care mi-a marcat profund și ireversibil viața, îndemnându-i să depășească cu stoicism durerea înțepăturii care ulterior se va transforma în dragoste și respect pentru această icoană vie.

Apicultura românească are viitor! - în ultimii 10 ani ea a căpătat o dinamică de excepție prin atenția acordată de Guvern și materializată în Planul Apicol Național prin care se acordă multiple subvenții, dar și prin aportul mass-media prin care au fost promovate produsele stupului și încurajat consumul intern al acestora. Astăzi apicultura tradițională este amintire. La orizont se profilează mari exploatații apicole, de ordinul sutelor de familii, dotate cu instalații și utilaje apicole performante procurate de la zecile de târguri apicole naționale și chiar internaționale, unde tinerii apicultori români sunt tot mai prezenți.

Parcul de trandafiri

Mihai Duică

Rătăcitor, pășeam domol pe aleile parcului de trandafiri din Viena. Când vom avea și noi în Craiova un parc așa frumos, mă întrebam în gând? Un parc, unde se văd toate culorile din lume și unde trandafirii, atunci când vântul adie ușor, se unduiesc în pași de vals.

Deodată îmi trezește gândul și îmi alungă rătăcirea, o zână de fetiță de vreo cinci anișori, care dă să vină spre mine, apoi se întoarce în rugă rostind românește către părinți: Dacă. rup trandafirul care îmi place mie, o să se supere domnul?

Atunci părinții îi răspund în cor: n-ai voie să rupi trandafirii din parc.

Mamă, de ce înțeapă trandafirii? Ca să nu poată fi rupți, îi răspunde mama.

Dar trandafirii din parc o să fie la fel ca acum când o să cresc eu mare? Atunci eu nu m-am stăpânit și am răspuns la provocare : mai frumoși și mult mai colorați.

Mama! Tata! Domnul vorbește românește. A urmat apoi o lungă conversație cu un final al inocenței rostit de zâna de fetiță.

Domnule, dacă atunci când eu voi crește mare trandafirii vor fi mai frumoși și mai colorați, asta înseamnă că și eu voi fi mai frumoasă și mai colorată?

Cu siguranță da, am răspuns, dar poate atunci eu nu voi mai fi!

De aceea îmi doresc un parc de trandafiri

Ca să îmi umple sufletul de bucurii și de copii

Uitând chiar și de corifei și doar copiii eu îi cred zei

Chiar și când înalță zmee, acolo în parc, de pe alee.

Fonduri europene într-o comună europeană

Ion CIOCAN

În comuna Osica de Sus sunt în derulare două proiecte foarte importante.

Mă refer la modernizarea și reabilitarea Căminului Cultural din Satul Vlădueni prin Programul Național de Dezvoltare Rurală implementat de către Grupul de Acțiune locală „Plaiurile Oltețului”, pe măsura 3.2.2. Investiția are la bază fonduri europene în valoare de 132 mii de euro fără TVA și o cofinanțare substanțială din partea comunei Osica de Sus, 150 mii de euro fără TVA, proiect care va fi finalizat în 6 luni începând cu data emiterii ordinului de începere a lucrărilor.

Un alt proiect aflat în derulare vizează extinderea rețelei de canalizare în satul Vlădueni și zona Medinți a satului Osica de Sus precum și mărirea capacității stației de epurare. Lungimea rețelei de canalizare este de aproximativ 8,4 km. Valoarea investiției, incluzând și noua stație de epurare, este de 1 milion de euro. Menționăm că proiectul este contractat pe fonduri guvernamentale pe Ordonanța 28.

Având în vedere vechimea învelitorii Centrului de Permanență Medicală și gradul de degradare al acesteia, s-a impus de urgență efectuarea unor lucrări de reparație capitală prin înlocuirea în totalitate a șarpantei astereale și a învelitorii pentru a proteja locațiile interioare de la etaj și nu numai unde funcționează Centrul de Permanență Medicală și un Cabinet Stomatologic.

Așteptăm să ni se comunice începerea lucrărilor la noul local al GPN Vlădueni. Astfel investiția va asigura dezvoltarea Liceului Teoretic „Ion Gh. Roșca” prin desfășurarea procesului instructiv-educativ în spații care beneficiază de dotări și condiții la nivelul școlilor europene.

Acest proiecte încheie unul din capitolele foarte importante ale strategiei administrației comunei Osica de Sus - investiții în viitor prin dezvoltarea infrastructurii școlare.

Fascinația Cappadociei

Ana Claudia PÎRVU

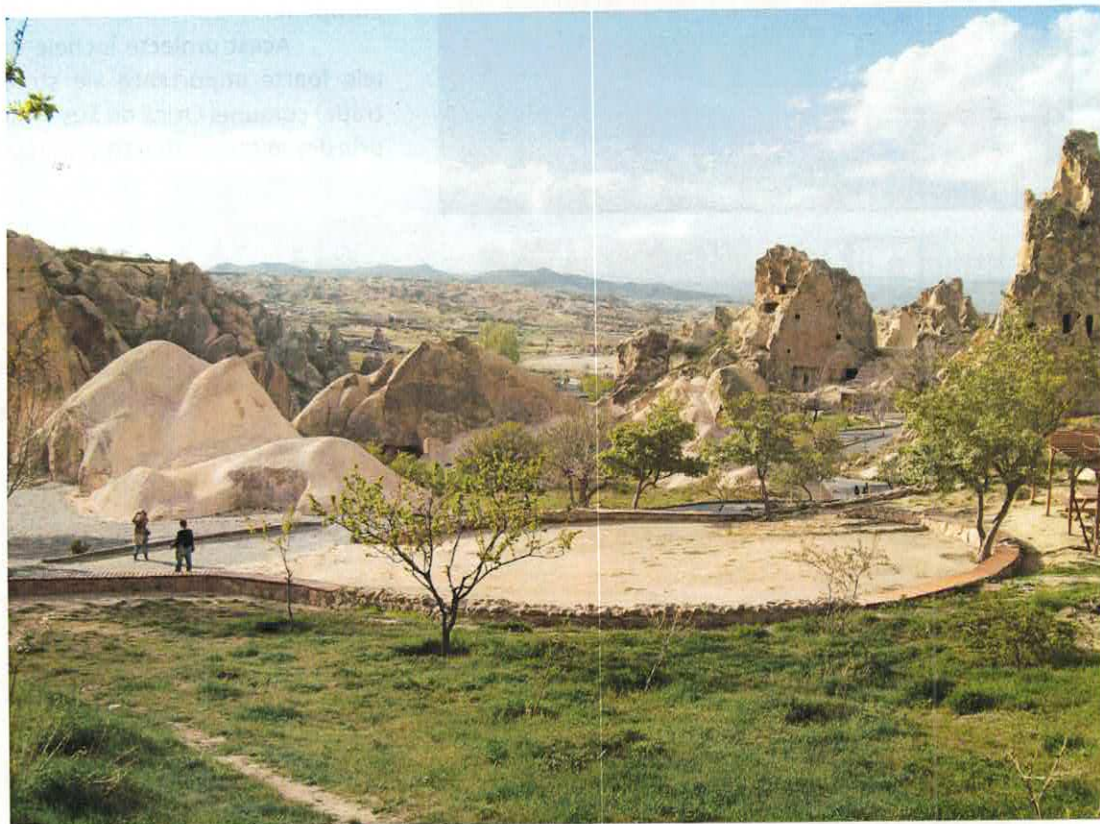
Cappadocia este un tărâm desprins din legende, în care natura a sculptat în tuful vulcanic un peisaj suprealist, selenar.

Sacru și profanul conviețuiesc în piatra care s-a lăsat modelată de ploii și vânt, creând enclave creștine și un straniu urbanism de adâncime, orașe subterane ce încântă ochiul visătorului dornic de aventură.

Aici s-au ascuns primii creștini persecutați de romani, creând un complex monahal de biserici săpate în stâncă închinată în special Sf. Vasile cel Mare și Grigorie din Nyssa originari de aici. Sanctuare de artă bizantină posticonoclastă, bisericile troglodite impresionează prin formele geometrice, animalele mitologice și simbolurile militare precum și desenele stângace, dar extrem de expresive.

Sfinți cu ochii răzuiți de frica de deochi se desprind din frescele de pe pereți și împreună cu satele și locuințele săpate în stâncă se fosilizează într-o Cappadocie atemporală.

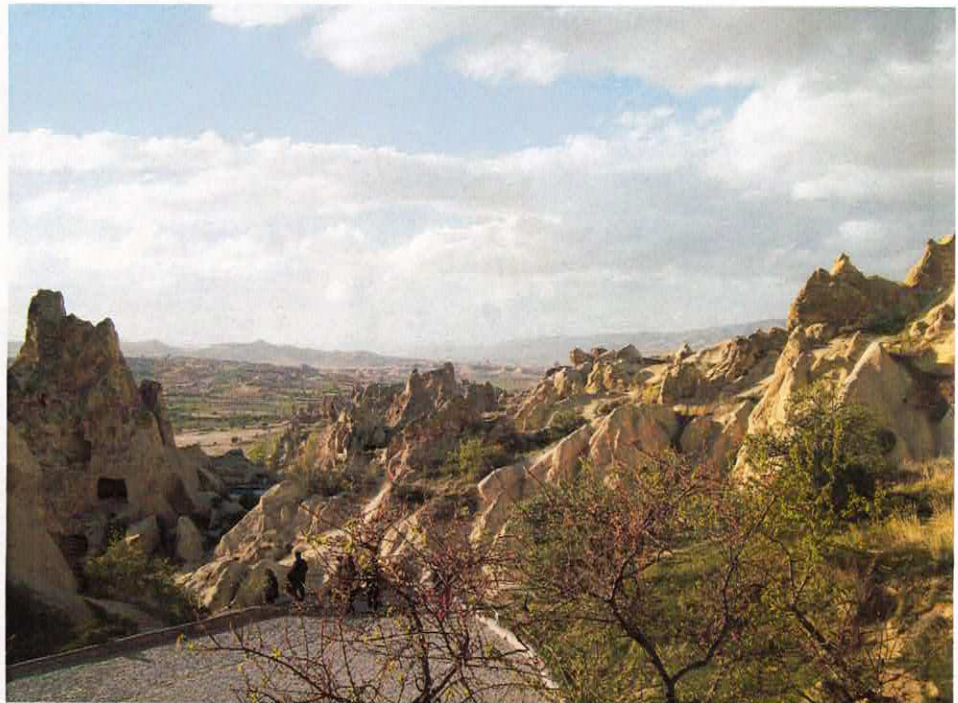
În limba persană Cappadocia înseamnă "Ținutul cailor frumoși" - Katpatuka, un ținut cu forme stranii, cu munți colorați în galben și roșu în asfințit, cu copaci uscați și un cer peticit cu câțiva nori rătăciți.

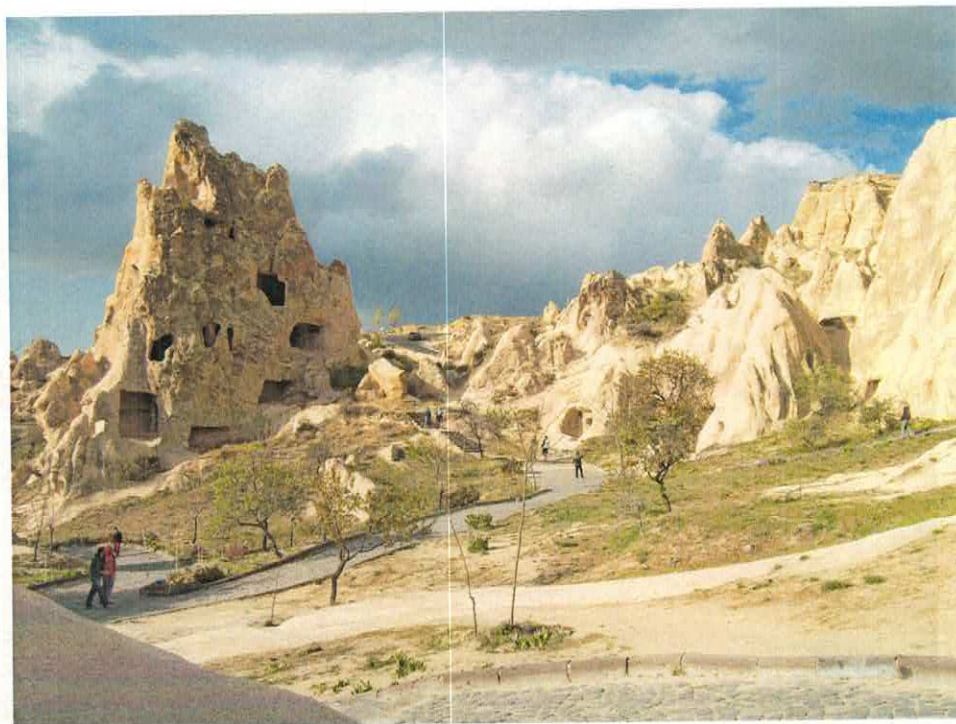

Este locul unde, savurând un pahar de raki într-o tavernă, vezi parcă prelungindu-se pe "hornurile zânelor" umbrele unor călugări bizantini sau călăreți selgiucizi răsărind din pământ și topindu-se în praf de stele.

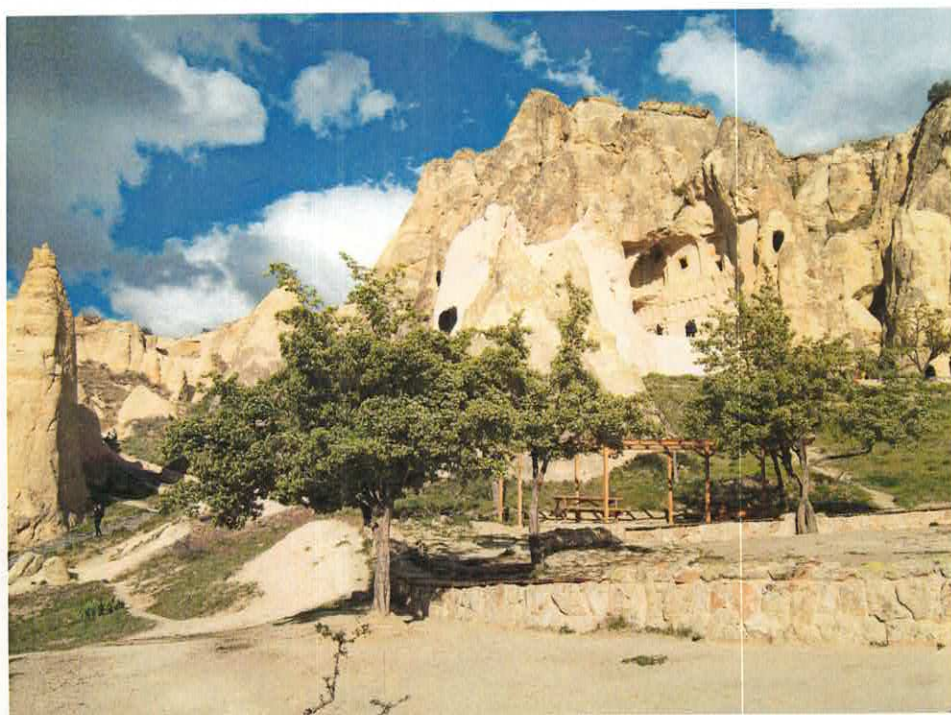
Umbra imperiilor apuse mai stăruie prin firide și pe bolțile decorate cu fresce , sau în spiralele transcendente ale unor derviși rotitori hotărâți să renunțe la cele lumești pentru a putea renaște.

Cappadocia este un buchet de arome, o muzică solemnă cu tonalități stranii prin care te contopești cu Dumnezeu și frumoasa lui creație.

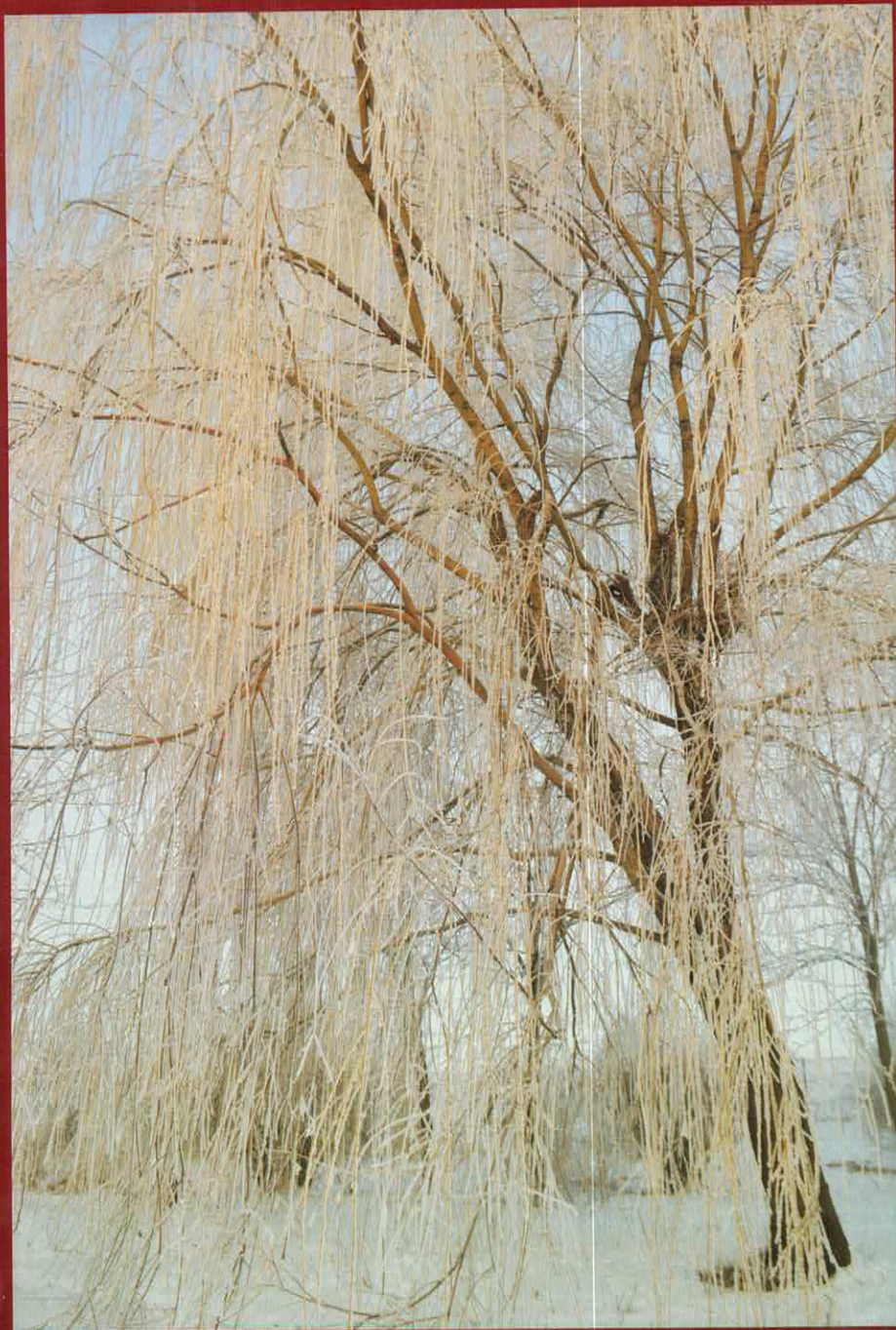
Călătoria prin Cappadocia este o călătorie inițiativă prin structurile istoriei, aproape de leagănul omenirii. Parafrazându-l pe Jose Saramago am putea spune că fericirea are multe chipuri, iar călătoria prin Cappadocia este unul din ele.

Vedere din München, 1938

Rădăcinile nu se văd dar fără ele nimic nu poate ființa